

Izveštaj retroaktivne analize na osnovu medijskih objava za period 01.05. – 15.08.2015. godine

Sindikrat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti STBiH

SINDIKAT RADNIKA TRGOVINE BIH

- Hronološki pregled izjava predsjednika i potpredsjednika Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Ismeta Bajramovića i Selvedina Šatorovića, o prijedlogu Zakona o radu koji je predložila Vlada FBiH
- Analizom su obuhvaćeni sljedeći mediji: Oslobođenje, Dnevni avaz, Dnevni list, Nezavisne novine, Dani, Slobodna Bosna, Novo vrijeme, klix.ba, faktor.ba, slobodna-bosna.ba
- Period koji obuhvata analiza je 01.05. – 15.08.2015. godine

Kliping BH d.o.o.

Pripremio

28.10.2015.

Datum

MAJ 2015.**30.04./01.05.**

Dnevni list, str. 8.

SRETAN 1. SVIBNJA! ČAK NITI VLADE NE UPLAĆUJU DOPRINOSE ZAPOSLENIMA

Selvedin Šatorović je rekao: „**Za ovih oko 50.000 radnika koji nemaju uvezan radni staž potrebno je da se izdvoji između 450 i 500 milijuna maraka i ta priča bi se završila. Ono što je poražavajuće i zaista žalosno jeste to da se taj problem još uvijek nije zaustavio. Vi danas imate institucije vlasti koje radnicima ne uplaćuju doprinose. Primjerice, Vlade Srednjobosanske i Posavske županije za svoje zaposlenike ne uplaćuju doprinose, a još neke od županijskih vlada kasne s uplatom.**“ On nastavlja kako se time šalje vrlo loša poruka privatnom sektoru kako niti oni ne trebaju uplaćivati doprinose. „**Za 1. svibnja imat ćemo sindikalni skup u Tuzli, gdje će biti oko 1.000 sindikalnih dužnosnika, a osnovni moto će biti „Ne novom zakonu o radu!“. Tuzlu smo izabrali kako bi i na taj način dali potporu obespravljenim radnicima brojnih poduzeća koja su devastirana**“, navodi Šatorović.

02.05.

Oslobođenje, str. 3.

JANJE ZA VLADU TK-A I NE NOVOM ZAKONU O RADU

Ismet Bajramović: „**Vlastima mora biti jasno da mi nećemo dozvoliti ove promjene koje se spremaju. Sad to još izražavamo mirnim putem, ali ako ne uvaže naše zahtjeve, neka znaju i oni i Svjetska banka i MMF da ćemo mi na kraju i svojim tijelima braniti svoja prava.**“

Oslobođenje, str. 3.

NI NJEMAČKA NI ZEMLJE TREĆEG SVIJETA

Ismet Bajramović je izjavio da radnici u BiH ovogodišnji Međunarodni praznik rada dočekuju u složenijoj situaciji nego prethodni zbog pokušaja da već težak položaj bude dodatno pogoršan usvajanjem novog Zakona o radu kojim bi bila srušena prava radnika. Kad bi bilo istine u navodima da su prava radnika prepreka zapošljavanju i razvoju, zemlje trećeg svijeta bile bi najbogatije.

Dnevni list, str. 4. – 5.

PRVI SVIBANJ 2015. – ŠUTI I TRPI

Ismet Bajramović: „**Nećemo dopustiti izmjene Zakona o radu FBiH u dijelu da se ukinu ugovori na neodređeno, da se uvode agencije koje će iznajmljivati radnike jer se na taj način radnik tretira kao najamna roba. Nećemo dopustiti ono što se najavljivalo i u prošlom mandatu Vlade, a to je stavljanje izvan snaga postojećeg kolektivnog ugovora. Naše društvo ušlo je u kritičnu fazu – poslodavci kao i vlade ne poštuju zakone. Životno stanje radnika u BiH je izuzetno složeno i ono se još više pogoršava. Svaki dan u nekom gradu štrajkuju radnici neke tvrtke. To se mora promijeniti.**“

07.05.

Klix.ba

BAJRAMOVIĆ NAKON RAZGOVORA S MMF-om: SINDIKAT NIKADA NEĆE DJELOVATI NA ŠTETU RADNIKA

Prema Bajramovićevim riječima, MMF-ovi predstavnici su stavili do znanja da treba donijeti novi Zakon o radu u BiH, a da u njemu kolektivni ugovori, kao kategorija koja već dugo na ovim prostorima štiti zaposlene na neodređeno vrijeme, ubuduće važe na tri ili četiri godine. Bajramović je novinarima kazao da se Sindikat oštro protivi propisima koji bi bili na štetu radnika i ne želi da se otvara tema o bilo kakvim izmjenama radnog zakonodavstva dok prethodno ne bude uređeno

zakonodavstvo o socijalnom zbrinjavanju ljudi koji su ostali ili će ostati bez posla, radnika kojima nije uvezan radni staž da bi mogli ići u penziju, liječiti se i slično.

08.05.

Oslobođenje, str. 7.

KOLEKTIVNI UGOVORI NA TRI GODINE

Ismet Bajramović je rekao da savez nikada neće djelovati na štetu radnika. Prema njegovim riječima, predstavnici MMF-a stavili su do znanja da treba donijeti novi Zakon o radu u BiH, a da u njemu kolektivni ugovori, kao kategorija koja već dugo na ovim prostorima štiti zaposlene na neodređeno vrijeme, ubuduće važe tri ili četiri godine. Istakao je da se Sindikat oštro protivi propisima koji bi bili na štetu radnika i ne želi da se otvara tema o bilo kakvim izmjenama radnog zakonodavstva o socijalnom zbrinjavanju ljudi koji su ostali ili će ostati bez posla, radnika kojima nije uvezan staž da bi mogli ići u penziju, liječiti se i slično.

Selvedin Šatorović: „**Nakon što smo delegaciji MMF-a objasnili da ograničavanja važenja kolektivnih ugovora neće doprinijeti zapošljavanju i boljem investiranju u BiH, složili su se s nama da to treba biti paralelan proces, gdje ćemo na prvo mjesto staviti borbu protiv korupcije, sive ekonomije, borbu za finansijsku konsolidaciju BiH i tek onda možemo govoriti o odredbama Zakona o radu.**“

Dnevni list, str. 5.

TRAJANJE KOLEKTIVNIH UGOVORA I DALJE GLAVNI KAMEN SPOTICANJA

Ismet Bajramović: „**Sindikat se oštro protivi propisima koji bi bili na štetu radnika i ne želi otvarati teme o bilo kakvim izmjenama radnog zakonodavstva dok prethodno ne bude uređeno zakonodavstvo o socijalnom zbrinjavanju ljudi koji su ostali ili će ostati bez posla, radnika kojima nije uvezan radni staž da bi mogli ići u mirovinu, liječiti se i slično.**“

Dani, str. 14., 15. i 16.

SINDIKATI ZARATILI SA MMF-om

Ismet Bajramović je rekao kako Sporazum o rastu i zapošljavanju direktno ruši radnička prava dijeleći radnike na insajdere i outsajdere. Bajramović je rekao da su u Sporazumu insajderi oni koji imaju sigurna radna mjesta i time ne dozvoljavaju zapošljavanje drugima (outsajderima), čime predstavljaju prepreku zapošljavanju. Ismet Bajramović je kazao: **„Zakon o radu treba mijenjati, a u njegove promjene treba ići zbog mobinga, reprezentativnosti i nekih odredbi koje je od nas tražila međunarodna zajednica. Udarili su nas sa famoznim članom 182. koji definiše trajanje kolektivnih ugovora.“**

12.05.

Nezavisne novine, str. 6.

SINDIKATI NAJAVLJUJU BORBU „PRSA U PRSA“

Ismet Bajramović kaže da je stav Sindikata jasan i da neće dozvoliti donošenje zakona koji će u još goru poziciju staviti radnika naspram poslodavca. Bajramović kaže da kolektivni ugovori nisu „luđačka košulja“ za FBiH, te da ne postoji nijedan Zakon o radu u Evropi ili svijetu koji nema kolektivni ugovor. **„Oni hoće da kolektivni ugovori traju tri godine, a da uđu s radnicima i sindikatima u socijalni dijalog i ako za tri godine ne postignemo dogovor, kolektivni ugovor više ne važi.“** Bajramović tvrdi da je premijer trebao bolje da prouči zakon, da bi trebalo bolje da ga informišu njegovi saradnici, pa bi vidio da i u sadašnjem kolektivnom ugovoru imaju mogućnost socijalnog dijaloga, te da Vlada FBiH treba da uđe u taj dijalog s radnicima i sindikatima. **„Predstavnici vlasti na neki način optužuju i sudove što presuđuje u korist radnika. Hoće li to da kažu da su i sudovi korumpirani jer poštuju zakon? Neka njihovi ministri, načelnici i ostali poštuju kolektivne ugovore, pa neće biti ni presuda, a ni milionskih dugova“**, poručio je Bajramović.

15.05.

Klix.ba

BAJRAMOVIĆ: NOVI ZAKON O RADU NE UKIDA UGOVORE NA NEODREĐENO

Ismet Bajramović: „Mi očekujemo na osnovu ekspozea premijera, rasta zapošljavanja i MMF-a, a i primjedbi poslodavaca da oni ne predlažu direktno ukidanje Ugovora o radu na neodređeno vrijeme, ali indirektno predlažu Ugovore o radu na određeno do pet godina, što je psihološko opterećenje za ljude koji se žele zapošljavati.“ On smatra da bi bilo dobro da se i sindikati i Vlada Federacije BiH i poslodavci „spuste na zemlju“ ako imaju u planu nastavak normalnih pregovora. Bajramović je kazao da je na sastanku sa predstavnicima MMF-a potvrđeno da donošenje novog Zakona o radu u FBiH ne predstavlja problem. „**Pretprošli put iz MMF-a su otvoreno rekli da Zakon o radu nije prepreka investiranju u BiH. Mi smo im rekli da Zakon o radu ne zapošljava ljude i da nije razlog za zapošljavanje ljudi, a indirektni njegov utjecaj možda postoji u nekim članovima, ali da nisu ni oni problematika. Oni su apostrofirali stav da se kroz Zakon o radu ograniči djelovanje, odnosno važenje kolektivnih ugovora**“, rekao je Bajramović. On je istakao da je MMF tražio da socijalni partneri kolektivno pregovaraju oko novih ili produžetka kolektivnih ugovora nakon tri godine, te da Sindikat nije zauzeo stav kako neće pregovarati niti učestvovati u socijalnom dijalogu, nego baš suprotno. „**Ipak treba uzeti u obzir da u Evropi ne postoji situacija u kojoj nema kolektivnog ugovora, mi nismo postavili pitanje kolektivnih pregovora, ali smo rekli da mi jednog dana ne smijemo biti bez kolektivnih ugovora jer onda dolazi do potpune anarhije u radno - pravnim odnosima. Oni su ostali pri svom stavu, ali su ga korigovali u smislu da oni hoće da podstiču kolektivne pregovore i da nisu protiv kolektivnih ugovora. Međutim, bilo bi bolje da su se malo više fokusirali i na korupciju, kriminal i političku situaciju**“, rekao je Bajramović.

17.05.

Klix.ba

BH. RADNICI PRISTAJU I NA NEREDOVNE PLATE SVE DOK IMAJU BILO KAKAV POSAO

Ismet Bajramović je dodao da predloženim novim Zakonom o radu u FBiH od volontiranja nema ništa, odnosno da je volontiranje bukvalno zloupotreba ljudi da rade džabe.

18.05.

Faktor.ba

KONFEDERACIJA SINDIKATA BIH: PRIJEDLOG NOVOG ZAKONA O RADU NEPRIHVATLJIV JE ZA RADNIKE

Ismet Bajramović: „Nije prihvatljivo da se radnici u BiH tretiraju kao jeftina radna snaga, što MMF, Svjetska banka i pokušavaju da nametnu. U zemlji gdje radnici ne mogu da ostvare osnovna prava na rad. Mnogi rade bez novčanih primanja, uvezivanja staža i nemogućnosti ostvarivanja ljekarskog osiguranja, uvode se reforme koje će, i ovako teško stanje pogoršati“, te je dodao kako će ograničavanje kolektivnog Ugovora o radu, radnicima oduzeti jedino oruđe da ostvare bilo kakva prava. Prema njegovim riječima, Sindikat neće dozvoliti da se lome leđa radnika, kako bi se išlo na ruku MMF-a, Svjetske banke i drugih monopolista. Ismet Bajramović: „**Pod izgovorom da uvode evropske standarde, radnicima se oduzima sve što imaju i stavlja ih se u poziciju da postanu jeftina radna snaga.**“ Bajramović se pita da li je onima koji uvode ove reforme poznato da radnici u EU kada ostanu bez posla, dobivaju socijalnu pomoć koja je skoro u visini plate, a naši radnici ne mogu da naplate ni ono što su zaradili.

19.05.

Oslobođenje, str. 16.

PRIPREMA ZA ULAZAK U DUŽNIČKO ROPSTVO

Ismet Bajramović je rekao kako domaće vlade koriste svjetske moćnike kako bi im pomogli da provedu ono što su zacrtali. Koletivni ugovori su, kazao je, zadnja sindikalna linija koja mora ostati ili će radnici postati robovi.

Nezavisne novine, str. 21.

„NE“ PROMJENI ZAKONA O RADU

Ismet Bajramović: „Nećemo dozvoliti da se najavljene reforme slome preko leđa radnika.“

23.05.

Dnevni avaz – Sedmica, str. 11.

NE! NOVOM ZAKONU O RADU KOJIM SE UMANJUJU RADNIČKA PRAVA

Selvedin Šatorović: „Na sjednici Predsjedništva Konfederacije sindikata BiH usvajamo zaključke o koordiniranim aktivnostima na očuvanju radničkih prava na teritoriju cijele BiH. Jasno i glasno izjavljujem da ću tokom pregovora s Vladom FBiH lično i fizički izbaciti sa sastanka svakog sindikalnog lidera koji pokuša pregovarati o umanjenju i destrukciji radničkih prava.“

31.05.

Dnevni list, str. 2. - 3.

OTKAZI ZA 90.000 LJUDI?

Selvedin Šatorović kaže kako primjer kojem smo svjedoci ovih dana u Srbiji, gdje se najavljuje otpuštanje 9.000 osoba zbog racionalizacije, čeka i BiH gdje će se teret srušiti i na realni, ali i na javni sektor. U svemu tome, strahuje on, na kraju mukotrpnog procesa bez posla bi moglo ostati deset puta više ljudi nego u Srbiji, dakle oko 90 tisuća, a tako visok broj predviđa zbog nestabilnih političkih prilika gdje ne postoji niti jedna stabilna vlada, lošeg stanja u gospodarstvu te ogromnog stupnja korupcije. Da stvar bude gora, najavljuje se prodaja onoga što vrijedi, poput šumskih resursa, telekom operatera, vodnih resursa i elektrodistribucije. Izmjena Zakona o radu će pogoditi svakog radnika, bez obzira na spremu i sektor, bez obzira radi li u državnom ili privatnom poduzeću ili javnoj ustanovi. Svi će osjetiti posljedice izmjena Zakona o radu, upozorava Šatorović, kazavši kako su stanje i prava u Srbiji umanjena u javnom sektoru, a onima u realnom su potpuno ukinuti, dakle ne postoje kolektiv i ugovori. Isti scenarij pod istim mentorima se predviđa i za BiH. Kompletna priča o izmjenama Zakona o radu u Federaciji se pravi samo s namjerom da dođe do otpuštanja radnika, nema tu priče o otvaranju novih radnih mjesta, naveo je Šatorović, otkrivši kako je nedavno dobio frapantan podatak od sindikata u Srbiji kako ne postoji niti jedan kolektivni ugovor u realnom sektoru; dakle nisu na udaru samo radnici u javnom sektoru. Stoga se sindikati odlučno bore protiv takvih izmjena jer je nedopustivo da radnici budu prepušteni na milost i nemilost poslodavcu koji određuje kako će raditi i koliku će im plaću dati. **„Nakon posljednjih izmjena Zakona o radu, sada se ide u nove izmjene gdje u konačnici imaju za cilj pretvoriti radnike u robove gdje će imati samo izravnu pogodbu“**, istaknuo je Šatorović.

Ismet Bajramović je upozorio kako su odredbe Zakona o radu, koje su od prije poznate javnosti, nepovoljne za radnike te da će se Sindikat boriti da se one ne donesu, odnosno provode. Problem je, smatra on, što se postojeće radno zakonodavstvo ne primjenjuje, jer da se primjenjivalo, bila bi bolja situacija po pitanju proračuna, ali je lakše ići na radnika, rušiti njegova prava, nego na lopove koji kroz crno tržište pljačkaju državu. On kaže kako još uvijek nema najava i analiza po pitanju

otpuštanja u javnom sektoru, iako neki spominju mogućnost tehnoloških viškova. Kazavši kako su sindikati protiv scenarija da se sve prebacuje preko leđa radnika te da se reforma radi jednostrano, Bajramović je uvjeren kako se racionalizacija mora raditi temeljito i na svim razinama, odnosno kroz uređenje države i ustavne promjene. Tada bi vjerovatnost za otpuštanje u javnom sektoru bila mala budući da bi se napravila bolja preraspodjela. Naime, tvrdi on, vidljivo je kako negdje u javnom sektoru postoje viškovi zaposlenih, dok je negdje kroničan manjak, a ako bi se išlo na varijantu racionalizacije, izbjegla bi se otpuštanja. Realni, proizvodni sektor pak ima drugi problem koji se ogleda i kroz pogrešan pristup, odnosno nepostojanje dobrih izvora kreditiranja kao i proračune koji se uglavnom svode na plaće i socijalu.

JUNI 2015.

18.06.

Dnevni avaz, str. 12.

ŠATOROVIĆ: AKO VLADA FBIH USVOJI ZAKON O RADU, IZLAZIMO NA PROTESTE!

Selvedin Šatorović: „Zakon je usaglašen samo s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) i Svjetskom bankom. Donijeli smo jasnu odluku i upozorili Vladu FBiH da na ovaj način, bez saglasnosti socijalnih partnera, neće moći donijeti zakon. Upozoravamo premijera Novalića i Vladu da ćemo postupiti i u skladu s našim operativnim planom, to jest organizirati proteste i pred Vladom i pred Parlamentom Federacije BiH. Upozorili smo političke stranke koje imaju namjeru participirati u parlamentarnoj većini, s obzirom na to da se vode ti pregovori, da ćemo pratiti i ako ulaze u vlast Federacije BiH da bi izglasali zakon, da bi podržali ovakva zakonska rješenja, mi ćemo ih javno prozvati. A na narednim izborima sigurno će otići u političku prošlost.“

19.06.

Oslobođenje, str. 4. – 5.

RADNI ODNOS ŽELE PRETVORITI U ROBOVLASNIČKI! (Intervju)

Selvedin Šatorović: „Sindikati će pozvati mlade i stare, penzionere i omladinu koja traži zaposlenje da izađu na proteste i dignu svoj glas protiv zakona. Predstavnik MMF-a i Svjetske banke pitam jesu li oni u BiH zbog građana ili vlasti.“

Novinar: „Kada i gdje planirate protestovati?“

Selvedin Šatorović: „Proteste planiramo organizovati na dan eventualnog usvajanja zakona i to pred Vladom i parlamentom FBiH. Ponašaju se licemjerno. Ranije smo dobili iz Vlade FBiH tekst iz 2012. godine. Tada su nas obavijestili da je to zakon koji je predmet pregovora. To je od njih vrlo neozbiljno. Međutim, jučer smo dobili tekst novog zakona, onog protiv kojeg se bunimo. Vjerovatno su to učinili nakon što smo intervenisali kroz medije.“

Novinar: „Koji su sljedeći koraci? Jeste li uopšte stigli pročitati novi zakon?“

Selvedin Šatorović: „Jesam, donekle. Zabrinjavajuće je da su promijenjene odredbe koje se tiču najniže plate i to je nešto oko čega će se pravni eksperti SSSBiH morati očitovati. Puno je loših rješenja. Jedno od njih je član 182, stav 2. u kojem se kaže da ukoliko za godinu kolektivni ugovori ne budu usklađeni sa zakonom, prestaje njihova primjena. To znači da ćemo u Federaciji BiH, nakon godinu od usvajanja zakona, ostati bez ijednog kolektivnog ugovora. Također, ukidaju se ugovori na neodređeno.“

Novinar: „Šta to znači za radnike?“

Selvedin Šatorović: „Bili bi osuđeni na milost i nemilost poslodavaca, koji bi isplaćivali platu u iznosu kakvom žele. Samim time, bio bi stavljen van snage i opći kolektivni ugovor koji tretira i garantira iznos najviše plate.“

Novinar: „A ukidanje ugovora na neodređeno? Ima ih koji te ugovore tumače kao preveliku zaštićenost radnika...“

Selvedin Šatorović: „Jednostavnije rečeno, žele radnički odnos pretvoriti u robovlasnički. Tako bi poslodavac imao svu slobodu nauštrub prava radnika, da prima kad hoće i koga hoće, a da otpušta po svom nahodjenju bez bilo kakvih obaveza prema njima. U Srbiji i Hrvatskoj je

izvršena reforma radnog zakonodavstva i analize su pokazale da je nakon toga povećana stopa nezaposlenosti. Dakle, nije došlo do zapošljavanja i otvaranja novih mjesta.“

Novinar: „Predstavnicima vlasti prezentiraju usvajanje novog zakona kao evropski put: privukao bi investitore, stvorio fleksibilnije tržište rada, a Vi tvrdite suprotno...“

Selvedin Šatorović: „Sasvim smo sigurni da se novi Zakon o radu ne donosi zbog zapošljavanja, nego kako bi se lakše otpustili oni koji trenutno rade. Na više sastanaka smo tražili da nam se dostavi koji to članovi postojećeg zakona odbijaju investitore. Nikada nismo dobili niti jedan odgovor ni od Vlade FBiH, niti od poslodavaca. Dakle, ne želimo da radnici u BiH budu robovi. Radna snaga u našoj zemlji je najjeftinija u Evropi i nema potrebe da je dodatno pojeftinjujemo. Zbog toga smetaju kolektivni ugovori.“

Novinar: „Kažete da će novi zakon ići na štetu mladih i zato ih pozivate na proteste. Kako će ih oštetiti?“

Selvedin Šatorović: „Ako se ostavi mogućnost da ljudi koji steknu uslove za penziju ostanu i dalje u radnom odnosu, to znači da radna mjesta koja su trebala biti upražnjena, neće biti popunjena mladim ljudima jer taj zakon predviđa da oni sa 40 godina staža, a 65 starosti, mogu nastaviti raditi uz dodatne prihode koje će dobiti od poslodavca, ali i Penzionog fonda. S obzirom na to da će doći do dodatnog otpuštanja, znači da Penzioni fond neće moći ispoštovati ni ovaj nivo penzija koji se trenutno isplaćuje, zato smo pozvali i penzionere. Mi zapravo pripremamo strategiju za slučaj da nas pokušaju prevariti, kao što to obično i rade. Ukoliko samovoljno, bez saglasnosti Sindikata, upute u parlamentarnu proceduru prijedlog zakona na usvajanje, blokirat ćemo rad Parlamenta BiH i organizovati proteste.“

Novinar: „Da li ste razgovarali sa predstavnicima stranaka koje namjeravaju biti dio nove parlamentarne većine u Federaciji BiH?“

Selvedin Šatorović: „Poslali smo jasnu poruku: ukoliko usvoje ovakav prijedlog, imenom i prezimenom ćemo prozvati svakog od njih. Pozvat ćemo sve članove našeg sindikata da nikada više ne daju glas tim i tim licima i političkim strankama.“

24.06.

Oslobođenje, str. 5.

ODGOVORE TRAJIMO OD VLADE FBIH

Selvedin Šatorović: „Sindikat je spreman na pregovore i prihvatit će sve izmjene zakona koje će ići u korist radnika. Sindikalisti i poslodavci jučer su uspjeli približiti stavove o određenim pitanjima, ali i dalje se raizilaze u mišljenjima kada su u pitanju kolektivni ugovori, zahtjevi koje je nametnuo MMF, a odnose se na određivanje minimalne plate, te na član koji se odnosi na povećanje trajanja Ugovora o radu na određeno vrijeme sa dvije na tri godine. Pitamo se zašto se traži da se u roku od godinu dana usklade kolektivni ugovori sa novim zakonom. Spremni smo odmah, na dan usvajanja spornog zakona, započeti pregovore o pitanju usklađivanja, ali ne možemo prihvatiti rok od godinu koji kaže da, ako se dotad ne usklade, prestaje primjena kolektivnih ugovora. U tom slučaju postoji opasnost da će poslodavci početi zloupotrebljavati tu „rupu u zakonu“. Možda je nekome kolektivnim ugovorom garantirana plata od 500 KM. Ako ne budu željeli da potpišu kolektivni ugovor sa istim iznosom, poslodavci mogu uslovljavati Sindikat, tako što će tražiti da ta plata ne bude 500, nego 300 KM. U tom slučaju bi poslodavac svojim internim aktom mogao donijeti odluku o visini plate. Činjenica je da radnici u BiH ionako imaju mizerne plate, ne želimo da dođu u opasnost da imaju još mizernije. S obzirom na to da se kolektivni ugovori odnose na mali procenat, zašto su oni kamen spoticanja? Čuvamo kao zjenicu oka opći kolektivni ugovor, koji garantira minimalna prava radnika. Ne želimo ni misliti šta bi bilo kada bismo se našli u situaciji da se on ukine. Iz njega su nastali svi granski kolektivni ugovori.“

JULI 2015.

02.07.

Oslobođenje, str. 19.

DANAS DRUGA EPIZODA PRVE SJEDNICE

Selvedin Šatorović je rekao kako je dobio radnu verziju Zakona o radu od Svjetske banke. Nedopustivo je, dodao je, da nam tako važan zakon nameće Svjetska banka.

03.07.

Oslobođenje, str. 18.

NAJTEŽE TEK DOLAZI

Selvedin Šatorović je istakao da do sada utvrđena 72 člana, njih desetak je ostalo neusaglašeno i oni će biti ponovo razmatrani. „**Možemo reći da najteže stvari tek dolaze narednih dana. Poglavlja o kojima ćemo tek razgovarati, prije svega član 74. koji govori o plaćama, zahtjevat će mnogo razgovora, pregovora i mudrosti, kao i član o kolektivnim ugovorima, a ja samo mogu reći da Sindikat nema mandat pregovarati o umanjenju prava radnika**“, istakao je Šatorović.

06.07.

Faktor.ba

**EKONOMSKO-SOCIJALNO VIJEĆE FBIH: BAJRAMOVIĆ ZADOVOLJAN DO SADA
URADENIM POSLOM NA ZAKONU O RADU**

Ismet Bajramović je zadovoljan do sada urađenim. Novinarima je kazao da će Sindikat uraditi sve da radnici ostvare zaslužena prava. Naglasio je da neće biti usvojen zakon koji će ići na štetu radnika.

07.07.

Oslobođenje, str. 16.

ZAKON NEĆE BITI NA ŠTETU RADNIKA

Ismet Bajramović: „Radimo po principu da članove oko kojih se ne možemo odmah dogovoriti preskočimo, tako da je od obrađenih ostalo nekoliko članova za koje se smatra da su od velike važnosti, a tiču se definisanja plata i Ugovora o radu. Na njih ćemo se ponovo vratiti kada dođemo do kraja. Sindikat će uraditi sve da radnici ostvare zadužena prava, odnosno da zakon koji usvojimo ne bude na štetu radnika.“

08.07.

Dnevni list, str. 8.

ARANŽMAN S MMF-om PROPAO, ALI SE NASTAVLJA PRIČA O ZAKONU O RADU

Ismet Bajramović je izjavio: „Prema Novalićevim tvrdnjama prezentiranim na sjednici ESV-a u ponedjeljak, izmjene i dopune Zakona o radu nikada nisu ni bile uvjet MMF-a, nego on želi završiti, kako kaže, priču koja je počela prije osam godina.“ On je potvrdio kako s poslodavcima i vlastima pregovaraju oko ove tematike i to na način, kako prve na red dolaze stvari oko kojih se

moгу dogovoriti, a one oko kojih nema konsenzusa doći će na red kasnije. Bajramović je rekao: **„Poslodavci žele fleksibilnost Ugovora o radu, kako bi se olabavila mogućnost otpuštanja, kako poslodavci kažu neradnika, a za što nisu u pravu. Također, sporne su nam odredbe oko visine plaća i slične odredbe.“** On se osvrnuo na mnogo spominjanu agendu koju su sačinile federalne vlast, ističući kako ima određenih stvari s kojima se Sindikat ne slaže. Prvenstveno se ne slažu s dosadašnjim načinima privatizacije, kao i privatizacijom najprofitabilnijih tvrtki u državnom vlasništvu, kao što su telekomi, elektroprivrede itd. **„Mišljenja smo kako se treba krenuti u konačno sređivanje situacije u ovim tvrtkama koje mogu biti još profitabilnije, imati više doprinosa za širu zajednicu, veće dobit, veće plaće...“**, naglasio je Bajramović.

10.07.

Dani, str. 38. – 39.

NEŠTO SE IZA BRDA VALJA

Ismet Bajramović je rekao da mnoge stvari oko novog Zakona o radu nisu usaglašene, bez obzira na to što su sagovornici prošli kroz veliki broj članova zakona koji, usput rečeno, ima 183 člana. **„Došli smo do 110. člana, a nadam se da ćemo narednih dana proći kroz čitav zakon, pa se vratiti na početak da još jednom probamo usaglasiti neke članove. Mediji nisu bili prisutni kada je na sjednici ESV-a potpredsjednik SSSBiH gospodin Selvedin Šatorović pitao premijera Novalića zašto se ubrzano ide u pregovore oko novog zakona kada je tranša MMF-a propala. Premijer mu je odgovorio da Zakon o radu nije uslov MMF-a za dobijanje tranše. Iza brda se valja uvođenje velikog nivoa fleksibilizacije i lakše otpuštanje radnika, a to poslodavci i vlada nazivaju otpuštanje neradnika“**, kaže Bajramović. On kaže da Sindikat nikad neće odbiti pregovore, ali da u njima neće odstupiti od stava da u trenutnom stanju radničke klase nema pristajanja na nova umanjenja njihovih prava. S obzirom na to da mnogi Bajramovića optužuju da u pregovorima oko novog Zakona o radu najviše štiti prava državnih službenika, novinar Dana ga je pitao je li to tako i gdje je kada treba zaštititi prava radnika u trgovini ili građevini. On je odgovorio: **„Dobro je da ste me to pitali. Otvoreno ću vam reći: zašto donositi bilo kakav zakon, pa i novi Zakon o radu, u situaciji u kojoj ne poštujemo ni postojeće zakone! U ovom momentu ne**

poštujemo Zakon o radu u trgovinama, Zakon o zaštiti na radu, Zakon o doprinosima, pa u nekim dijelovima ne poštujemo ni Ustav BiH. U novom Zakonu o radu će biti dobro što će inspektori rada imati veće ovlasti. Imamo novi Zakon o prekršajima koji tretira problematiku trgovine i koji propisuje kazne za poslodavce koji ne prijavljuju radnike. Da li ste čuli da je iko dobio maksimalnu kaznu od 200.000 KM, koliko je po tom Zakonu predviđeno? Kršimo zakone i normalno je da imamo crno tržište rada.“

Ismet Bajramović: „U BiH je zamišljeno kako je za preživljavanje potrebno 375 KM. To je van pameti. Naša prosječna plata je duplo manja od potrošačke korpe. U Sporazumu za rast i zapošljavanje piše da radnici u BiH imaju ekstremno visok standard. Je li to moguće?“

21.07.

Dnevni list, str. 8. – 9.

TEŠKO DO NOVOG ZAKONA O RADU

Ismet Bajramović: „Sindikata će uraditi sve da radnici ostvare zaslužena prava. Neće biti usvojen zakon koji će ići na štetu radnika.“ Dodao je da su stavovi Sindikata poznati i to da je to ponovio više puta. Dodao je da će ovo biti dugi i mukotrni pregovori, te da ništa neće biti urađeno na štetu radnika.

Klix.ba

ISMET BAJRAMOVIĆ: SINDIKAT JE IZBAČEN IZ PREGOVORA O ZAKONU O RADU U SAMOM FINIŠU

Ismet Bajramović je ustvrdio da su u samom finišu pregovora o novom Zakonu o radu koji se vode između socijalnih partnera, odnosno federalne vlasti, poslodavaca i radnika, predstavnici Saveza samostalnih sindikata BiH izbačeni iz istih. „Bez predstavnika Sindikata održan je i kolegij na kojem smo svi zajedno trebali dogovoriti dinamiku daljnjih pregovora. Međutim, kako se čini, premijer FBiH Fadil Novalić zacrtao je da zakon u formi nacрта u četvrtak stavi na Vladu te da

on bez usaglašavanja sa Sindikatom ide u parlamentarnu proceduru već u augustu mjesecu i to u formi prijedloga i bez javne diskusije, te da kao takav bude i usvojen. Vlada i poslodavci neće vruću jesen i vrući septembar, već se pokušava loviti u mutnom u ljetnom periodu, ali mi pozivamo svo naše članstvo da budu spremni za proteste pred Parlamentom FBiH jer se ovdje radi o najvažnijem zakonu, zakonu na koji se svi ostali naslanjaju“, kazao je Bajramović. Prema njegovim riječima, pritisci na Sindikat zbog ovog zakona ne prestaju. „Sigurno je da ovaj zakon za radnike donosi samo smanjenje prava radnika, smanjenje plaća, lakše otpuštanje radnika i samovolju gazdi koji će moći raditi šta hoće“, kazao je Ismet Bajramović. Dodao je da je veoma jasno zbog čega se zakon mijenja: da se sruše kolektivni ugovori koji su zapravo okosnica pravnog sistema u radnim odnosima.

Faktor.ba

PREGOVRI O ZAKONU O RADU: SINDIKAT PROTIV PRIJEDLOGA VLADE I POSLODAVACA

Ismet Bajramović kazao je da sedmicama traju pokušaji da se različitim pritiscima na Sindikat predstavnici radnika privole da pristanu na Zakon o radu kojim će se umanjiti prava onih koje predstavljaju. „Iako su pregovori bili na ivici nemogućeg, pod pritiskom, čitavo vrijeme mi smo sudjelovali u njima. U finišu, Sindikat je izbačen iz pregovora o Zakonu o radu. Htjeli smo da pregovaramo, ali oni hoće preko koljena da maltene za mjesec dana usvoje zakon, to je nedopustivo. Ovo je najbitniji zakon u zakonodavnoj praksi“, kazao je Ismet Bajramović. Kako javlja Fena, on je precizirao da je nastavak sjednice ESV FBiH zakazan za kasnije danas bez obzira na to što je Sindikat blagovremeno obavijestio ostale partnere u tom vijeću (Vlada FBiH i Udruženje poslodavaca) da većina njihove delegacije neće moći prisustvovati toj sjednici i zatražili su odgađanje za 28. juli. „Zakazali su sjednicu za danas u 17 sati, bez obzira da li mi bili ili ne. Vlada i poslodavci će proći još jednom tekst i završiti tako što će više odgovarati poslodavcima nego Sindikatu ili radnicima. Bez obzira na to, moramo pratiti zakon kroz parlament i zato naše članstvo mora biti pred Parlamentom“, kaže Bajramović. Dodaje da je Zakon o radu krucijalni, da se svi ostali zakoni naslanjaju na taj zakon i odnosi se na sve radnike u FBiH, a ne samo na članove Sindikata. Bajramović je kazao da će Međunarodnu konfederaciju sindikata

obavijestiti o potezima partnera u socijalnom dijalogu. Prema njegovom mišljenju, novi Zakon o radu donio bi smanjenje prava radnika i plaća, lakše otpuštanje radnika, te time bi doveo u pitanje kolektivni ugovor koji je osnova pravnog sistema u radnim odnosima.

22.07.

Dnevni list, str. 8.

ISMET BAJRAMOVIĆ: NA SINDKATE SE VRŠE PRITISCI

Ismet Bajramović naglasio je kako se na njih „već tjednima vrše pritisci da radnike privole pristati na Zakon o radu kojim će se umanjiti prava onih koje predstavljaju“. Ismet Bajramović je rekao: „Iako su pregovori bili na rubu nemogućeg, pod pritiskom, čitavo vrijeme mi smo sudjelovali u njima. U finišu, Sindikat je izbačen iz pregovora o Zakonu o radu. Htjeli smo pregovarati, ali oni hoće „preko koljena“ usvojiti zakon, a to je nedopustivo.“ On poručuje kako je Zakon o radu ključni, da se svi ostali zakoni naslanjaju na taj zakon i odnosi se na sve radnike u FBiH, a ne samo na članove Sindikata. Dodao je da će Međunarodnu konfederaciju sindikata obavijestiti o potezima partnera u socijalnom dijalogu.

24.07.

Oslobođenje, str. 10.

VRUĆE LJETO PRED PARLAMENTOM

Ismet Bajramović: „Radnici i radnice u Federaciji BiH se uporno guraju u ralje robovlasnika. Naime, Vlada Federacije BiH, predvođena premijerom Fadilom Novalićem, od samog početka svog mandata je radila sve na tome da legalizuje sadašnje nepoštivanje propisa iz radnopravnih odnosa, što je svoj vrhunac doživjelo jučerašnjim jednoglasnim usvajanjem teksta Zakona o radu na sjednici Vlade FBiH. Usvojeni tekst je, ustvari, spisak želja poslodavaca koje je premijer Novalić pretočio u zakonske odredbe, pri tome se oglušivši na sve pozive Sindikata da se socijalnim dijalogom dođe do kompromisa i rješenja koja su

prihvatljiva za sve socijalne partnere. Mjesecima su trajali pokušaji Sindikata da se razgovari o Zakonu o radu vode na demokratski način i u okviru za to predviđenih institucija. Međutim, ni premijer ni poslodavci nisu bili spremni za to. Umjesto toga, koristili su sve moguće resurse, uključujući i one iz međunarodne zajednice, da različitim pritiscima privole Sindikat da pristane na derogiranje prava radnika i radnica, te da prihvati novi Zakon o radu. Tako su direktno ili indirektno na stranu poslodavaca i Vlade stali i Evropska komisija u BiH, predstavnici Evropske zajednice u BiH, kao i određene ambasade. Očigledno je svima njima cilj bio i jeste da se radnici i radnice u Federaciji BiH još više osiromaše i postanu najjeftinija radna snaga u Evropi, a sve kako bi omogućili da vlasnici kapitala, domaćeg i onog inostranog, još više povećaju svoje bogatstvo. Kako drugačije tumačiti izjavu visokog dužnosnika EU da je zapošljavanje u BiH skupo ako se zna da je najniža plata u FBiH, po važećim propisima, trenutno 360 KM. Sindikatu je bilo jasno da će dolaskom premijera Novalića na to mjesto u značajnoj mjeri oslabiti dijalog koji smo nekada imali sa izvršnim vlastima u FBiH jer se radi o čovjeku koji je do jučer i sam bio poslodavac. Da smo bili u pravu, govore i izjave koje su prethodnih mjeseci davali kako premijer, tako i gospoda Čengić i Pandurević iz Udruženja poslodavaca FBiH. Koristeći floskulu o „društveno odgovornim i socijalno osjetljivim“ poslodavcima, istovremeno su „zaboravljali“ poslodavce kod kojih radnici rade neprijavljeni, a u najboljem slučaju rade po 15 sati dnevno bez adekvatne zaštite na radu, prijavljeni su na minimalnu platu i nemaju godišnji odmor u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorima. Znajući sve to smo, ipak, pokušavali razgovarati s njima, želeći zaštititi bar minimum prava radnika i onemogućiti ih u namjeri da se trenutno izrazito loše stanje kada je riječ o poštivanju zakona doista i legalizuje. Nažalost, vrlo često smo nailazili na nerazumijevanje ne samo njih, već i unutar našeg članstva. Konstantno su pokušavali da unesu razdor unutar sindikalne porodice i time otupe oštricu Sindikata. Koliko su u tome uspjeli, pokazat će spremnost naših članova da, predvođeni Sindikatom, okupiraju Parlament FBiH, kad se na dnevnom redu nađe ovaj tekst Zakona o radu i spriječe one koji platu dobijaju zahvaljujući nama i našim doprinosima, da usvoje odredbe kojima će se umanjiti, pa čak i potpuno ukinuti naša prava. Ostali smo sami. Radnici i Sindikat su ostali usamljeni u borbi za pravdu i radnička prava. Ali to nas neće zaustaviti. Probali smo razgovorom, nudili dijalog, predlagali rješenja, imali smo razumijevanja, sad je kraj. Ostali su nam protesti i ulica. Vrijeme je da iskoristimo i posljednji

vid sindikalne borbe za zaštitu naših prava. Svim radnicima i radnicima, bez obzira na to iz kojeg sektora dolaze, svim zaposlenim i nezaposlenim, penzionerima, studentima, svima nam je mjesto ispred Parlamenta Federacije BiH na dan usvajanja Zakona o radu. Dužni smo to ne samo sebi, već i generacijama koje dolaze iza nas. Ako sada dozvolimo da se ukinu naša osnovna prava, nikada više se niko u BiH neće uspjeti izboriti za njih. Na strani poslodavaca, Vlade, inih kapitalista su novac i utjecaj. Naša jedina snaga je u našoj brojnosti. I zato se nadam da ćemo tog dana pokazati da smo tu, da nas ima, da znamo i da možemo. Premijer je rekao da ne želi vruću jesen. E pa, imat će vruće ljeto.“

Dnevni avaz, str. 2. – 3.

PREMIJER JE PRODAO RADNIKE I MORA DATI OSTAVKU!

Prema mišljenju Selvedina Šatorovića vlast od samog početka pregovora o novom zakonu nije imala iskrene i dobre namjere kojim bi bili zaštićeni radnici. Selvedin Šatorović je rekao: „**Za Sindikat više nema pregovora s ovom Novalićevom vladom! U ponedjeljak na vanrednoj sjednici SSSBiH predložit ću da se taj čovjek proglasi personom non grata za sindikalni pokret i da završi na smetlištu političke historije, gdje su završili i raniji premijeri koji nisu poštivali radnička prava, socijalni dijalog i Sindikat. U konačnici, ova vlada sada će morati dati ostavku jer su vrijeme uzaludno potrošili i ogromnu štetu napravili.**“ Kako je precizirao, Vlada je, u pravom smislu te riječi, puki prepisivač „stavova i zahtjeva interesa globalnog kapital“, koja je u te svrhe spremna i izdati ne samo radnike nego i sve građane BiH. „**Cilj Vlade Novalića je da skreću pažnju s borbe protiv korupcije i sive ekonomije u kojoj i prednjače ljudi koji su odani trenutnim vladajućim strukturama i koji su iz tih namjera i doveli ovog premijera**“, smatra Šatorović.

Dnevni list, str. 3.

FBIH ŽELE VRATITI U DOBA ROBOVLASNIŠTVA

Saopštenje Saveza samostalnih sindikata BiH (SSSBiH): „**Savez samostalnih sindikata BiH neće pristati na umanjeње prava radnika i neće sudjelovati u bilo kakvim pregovorima u kojima**

predstavnicima radnika nisu ravnopravan partner. Pozivamo federalnog ministra Fadila Novalića da prestane obmanjivati javnost i braniti radnike. Postalo je potpuno jasno da premijer Novalić ne želi, neće, ne smije ili jednostavno ne zna voditi socijalni dijalog niti razumije šta znači voditi pregovore pa je sebi dao za pravo da samovoljno kreira tekst jednog od najvažnijih zakona, tj. Zakona o radu i još k tome dezinformira javnost, iznoseći netočne informacije. Tvrditi da novi Zakon o radu nudi rješenja koja će drastično poboljšati prava radnika u odnosu na važeći Zakon o radu FBiH, znači vrijeđanje inteligencije svakog radnika i radnice u FBiH, ali i građanstva u cjelini. Kako drugačije objasniti kad neko tko je prvi čovjek izvršne vlasti u FBiH, a samim tim i najodgovornija osoba za stanje u ekonomiji, tvrdi da derogiranje prava radnika, olakšavanje poslodavcima otpuštanja radnika, umanjenje iznosa otpremnina, prestanak važenja kolektivnih ugovora kojima se, gotovo u potpunosti, regulira obim prava vezanih za egzistenciju radnika itd., ustvari znači poboljšanje položaja radnika i blagostanje za sve zaposlene, ali i one koji to još uvijek nisu. Veoma je važno naglasiti da su navodna poboljšanja, prije svega, u oblasti zaštite od diskriminacije ili položaja trudnica već regulirana postojećim aktima, kao što su Zakon o zabrani diskriminacije, Opći kolektivni ugovor i važeći Zakon o radu. Premijer ima pravo u jednom, a to je da ovakav Zakon o radu doista nudi poboljšanje, samo ne radnicima, već poslodavcima i vlasnicima kapitala kojima se daju odriježene ruke da provode samovolju, iskorištavaju radnike i višestruko uvećavaju svoja, i onako, enormna bogatstva. Pa drukčije i nismo mogli očekivati od čovjeka koji je i sam do jučer bio izravni poslodavac u brojnim malim tvrtkama. Zato su njegove i izjave gospode Čengića i Pandurevića iz Udruženja poslodavaca FBiH iste, sadrže jednake poruke i rezultat su istovjetnog razumijevanja i tretiranja radnika. Sasvim je jasno da je Sindikat ostao sam na strani pravde i radnika. Tome u prilog govori i izjava Larsa-Gunnara Wigemarka, šefa Izaslanstva EU u BiH, da je zapošljavanje u BiH preskupo, ako je 360 maraka (180 eura), koliko iznosi najniža plaća u FBiH preskupo, onda molimo uvaženog gospodina da upozna javnost u BiH koliko to niska plaća, po mišljenju EU, treba biti u BiH da zapošljavanje ne bi bilo preskupo. To nije ništa novo ako se zna da je okosnica svih priča o novom Zakonu o radu ustvari sadržana u dokumentu koji su, zajedničkim snagama, napisali Europska komisija u BiH, poslodavci i Vlada. SSSBiH neće odustati od svojih zahtjeva, neće pristati na umanjenje prava radnika i neće sudjelovati u bilo kakvim nakaradnim razgovorima, pregovorima u

kojima predstavnici radnika nisu ravnopravan partner i kojima se želi postići da radnici postanu robovi, a BiH, odnosno FBiH vrati u doba robovlasništva. Naš sljedeći susret sa „socijalnim partnerima“ bit će pred zgradom Parlamenta FBiH.“

Nezavisne novine, str. 7.

RAD NA NEODREĐENO, IPAK, NIJE UKINUT!

Ismet Bajramović rekao je kako ne zna u kojoj verziji i obliku je prijedlog zakona usvojen jer su izbačeni iz socijalnog dijaloga od strane Vlade FBiH. „Kada se upoznamo s prijedlogom, vidjet ćemo koji su nam koraci. Ako ne budemo zadovoljni, biće kao što je najavljeno, protesti pred Parlamentom. Najviše zamjerki imali smo u vezi s pitanjem prava radnika na prijavljivanje, otpuštanje, otpremnine, osnovne i minimalne plate, i upravo kolektivnim ugovorom kao možda i najvažnijim“, rekao je Bajramović.

Dani, str. 8.

KAKVI, BA, SOCIJALNI PARTNERI?!

Ismet Bajramović je rekao da sedmicama traju pokušaji da se različitim pritiscima predstavnike radnika pokušava privoljeti da pristanu na zakon kojim će se umanjiti prava onih koje predstavljaju. „U finišu, Sindikat je izbačen iz pregovora o Zakonu o radu. Htjeli smo da pregovaramo, ali oni hoće preko koljena da maltene za mjesec usvoje zakon, to je nedopustivo. Ovo je najbitniji zakon u zakonodavnoj praksi“, kazao je Bajramović.

Klix.ba

BAJRAMOVIĆ: ZAKON O RADU KRŠI PRAVA PRVENSTVENO RADNIKA U REALNOM SEKTORU

Ismet Bajramović kaže da je frapiran činjenicom da je Vlada jučer razmatrala i usvojila prijedlog Zakona o radu, a da je isti prethodno usaglašen sa sindikatima. On ističe da o odnosu Vlade prema Sindikatu govori i činjenica da on nije imao uvid u dokument koji je Vlada FBiH razmatrala i

usvojila. Ismet Bajramović: **„Bio je dogovor da se ide na iščitavanje zakona, a potom da se vratimo na početak i pokušamo usaglasiti što više tačaka. Nažalost, zakon nismo usvojili šest ili sedam godina i sad se ide ubrzano. Čini mi se kao da žele da ga usvoje u ljetnom periodu jer misle da će otpor radnika biti manji. Sada imamo još složeniju situaciju i razlog više za proteste.“** Bajramović dodaje da će Predsjedništvo SSSBiH u ponedjeljak odlučivati o obimu protesta koji će biti organiziran, te da će protesti biti na dan kada se u Parlamentu bude raspravljalo o ovom zakonu. On najavljuje da će tražiti podršku svih stranaka kako bi se ovakav zakon zaustavio. Ismet Bajramović: **„Vidjet ćemo da već u ponedjeljak napravimo jednu izjavu u kojoj bi se reklo da se protivi ovakvom zakonu koji smanjuje radnička prava. Tu ćemo izjavu ponuditi svima i vidjet ćemo koja stranka će je potpisati.“** Bajramović kaže da SSSBiH ima dovoljno snage da se suprotstavi ovakvom zakonu iako ih na sve načine pokušava diskreditirati. Prema njegovom mišljenju, slična situacija je bila u Srbiji kad je usvajan Zakon o radu, pri čemu su prvo diskreditirani čelni ljudi Sindikata. Ismet Bajramović: **„Ovaj zakon će se odnositi na moju i vašu djecu. Ako ovakav zakon prođe njihova prava će biti znatno manja, kolektivni ugovor nijedan se neće potpisati.“** Bajramović kaže da se njima kosa diže na glavi kad čuju ko je sve pripremao i osmišljavao ovaj zakon. Ismet Bajramović: **„To su finansijske strukture koje gdje god se pojave tu trava ne raste. Mi vrlo dobro znamo kakva prava imaju radnici u Evropi jer smo članica Evropske konfederacije sindikata. Mi smo prije nekoliko dana uputili dopis krovnoj asocijaciji sindikata u Evropi tražeći da nam se pruži svaka vrsta pomoći u našim daljim akcijama. Poslali smo radnu verziju Nacrta zakona o radu. Želimo da je i oni pogledaju pa da nam kažu da li je to u skladu s evropskim standardima.“** Prema njegovom mišljenju, frapantan je podatak koji je došao iz Vlade FBiH prema kojem će najnižu cijenu rada u FBiH određivati Svjetska banka. Ismet Bajramović: **„Premijer se brani da to ipak neće biti tako. Međutim, izvjesno je da međunarodne institucije pišu zakon, a premijer ga samo prenosi nama.“** Bajramović kaže kako nije tačno da sadašnji zakon, kao i zahtjevi Sindikata u kojima insistiraju da budu ugrađeni i u novi zakon štite samo povlaštene kategorije, radnike javnih preduzeća i državne službenike. Ismet Bajramović: **„Ako je tačna konstatacija da štiti samo povlaštene, onda sa Sindikatom ne bi trebao u ime poslodavaca pregovarati Čengić ili Pandurević koji su vlasnici privatnih kompanija. Oni predstavljaju Udruženje poslodavaca FBiH čiji su članovi uglavnom vlasnici privatnih firmi. Neki dan smo dobili neke primjedbe Udruženja poslodavaca javnih kompanija**

što govori da ti ljudi s nama i nisu imali priliku prigovarati.“ Bajramović se pita zašto ako trenutni zakon štiti samo radnike u javnom sektoru i dodaje da će izmjene ugrađene u novi Zakon o radu najviše pogoditi radnike u metalnom sektoru, ugostiteljstvu, trgovini, kao i drugim djelatnostima u kojima su plaće minimalne. Ismet Bajramović: **„Ako zahtjevi Sindikata štite samo javne kompanije zašto su poslodavci tražili da u preduzećima do 50 radnika ne bude obaveza usvajanja pravilnika o radu, organiziranih sindikata i pregovora s Vijećem zaposlenih? Pa koja državna kompanija ili institucija ima manje od 50 radnika? Nijedna. Većina tih kompanija koje imaju manje od 50 zaposlenih su privatne kompanije.“**

25.07.

Dnevni avaz – Sedmica, str. 8. – 9.

HOĆE LI RADNICI DOBITI STATUS ROBOVA

Selvedin Šatorović je istakao da je Savez spreman za socijalni dijalog i potcrtao je da je njihov stav od samog početka jasan te da nikako neće pristati na zakon koji će ugroziti stečena prava radnika. **„Postojeći Zakon o radu FBiH nije nikakva smetnja za rad, investiranje i razvoj Federacije BiH. SSSBiH kao socijalni partner nikada nije bježao od razgovora o njegovim poboljšanjima. Međutim, prijedlozi Vlade FBiH sadržava samo i isključivo stavove MMF-a i Svjetske banke i van su svih ljudskih i realnih namjera te predstavljaju pokušaj da se sav nered koji postoji u zemlji riješi kroz Zakon o radu. Očito je da se čini sve da se BiH pretvori u zemlju jeftine i ničim zaštićene radne snage“**, kaže Šatorović. Šatorović je istakao da Sindikat nema mandat da pregovara o umanjenju prava radnika, naglašavajući da je cilj izmjena kolektivnih ugovora smanjenje cijene rada u BiH. **„Ako su političari na vlasti spremni prodati prava radnika za očuvanje svojih fotelja, mi u SSSBiH to nismo. Nećemo dozvoliti umanjivanje ionako ugroženih prava radnika, niti da, zbog novih tranši MMF-a i kredita Svjetske banke koje ćemo mi vraćati, a od kojih nijedan fening nije potrošen, radnici budu pretvoreni u robove globalnog kapitala“**, potcrtava Šatorović. Kako kaže, nijednu od primjedbi poslodavaca SSSBiH nije, niti će u narednim razgovorima prihvatiti. **„Sindikat traži poštovanje postojećeg Zakona o radu uz unošenje članova koji će osnažiti borbu protiv sive ekonomije, koji će osigurati socijalno zbrinjavanje radnika**

koji ostaju bez posla, koji će osigurati uvećanje plaća po osnovu rasta životnih troškova i, naravno, koji će omogućiti bolji ekonomsko – socijalni položaj radnika! Prepreka investicijama nije postojeći Zakon o radu, već loša politička situacija u kojoj dominira bezidejnost, nesposobnost i korupcija! Radnici nisu krivi za postojeće stanje u BiH, već one politike koje su u BiH dovele u ovakvo stanje!“, poručuje Šatorović.

Dnevni list, str. 4. – 5.

REFORMIRAJTE OVU ZAOSTAVŠTINU TITOIZMA

„Znači li, gospodine Novaliću, vaša opaska o povlaštenim radnicima da na optuženičku klupu za uništenu industriju i na koljena bačene nekadašnje gigante trebaju sjesti radnici i sindikati, a ne oni koji su se upitnom privatizacijom domogli državne imovine, ogromnih posjeda za mizerne novce“, pitaju sindikati premijera. Podsjećaju Vladu kako su kolektivni ugovori dokument koji nije izmislio Sindikat, već su ih usaglasili s vlastima, te ako je za raskidanje bilo kakvog ugovora potrebna suglasnost obje strane. „Gospodine Novaliću, znači li Vaša i izjava nadležne ministrice da će novim Zakonom o radu oni u industriji imati plaće kao u telekomu. Ako znači, imate našu podršku. Bojimo se da ste, ipak, mislili i kako želite da svi mi radimo za 370 maraka. A prije nego što se to dogodi i mi počnemo živjeti u blagostanju koje nam obećavate, molimo vas smanjite svoju i plaću svojih izabranih dužnosnika, jer znate, vi trošite proračun, vi ne ostvarujete nikakvu dobit i vi živite na leđima svakog radnika, pa i onog kojima ima i najnižu plaću“, naveli su iz SSSBiH.

Ismet Bajramović kaže kako Vlada želi usvojiti zakon u ljetnom razdoblju jer misle da će otpor radnika biti manji. On kaže kako oni imaju dovoljno snage suprotstaviti se ovakvom zakonu, iako ih se, tvrdi, na sve načine pokušava diskriminirati. „Ovaj zakon će se odnositi na moju i vašu djecu. Ako ovakav zakon prođe, njihova prava će biti znatno manja, kolektivni ugovor nijedan se neće potpisati“, kaže Bajramović. Prema njegovom mišljenju, frapantan je podatak koji je došao iz Vlade FBiH prema kojem će najnižu cijenu rada u FBiH određivati Svjetska banka. Dodaje kako će izmjene ugrađene u novi Zakon o radu najviše pogoditi radnike u metalnom sektoru, ugostiteljstvu, trgovini, kao i drugim djelatnostima u kojima su plaće minimalne.

27.07.

Klix.ba

SINDIKALCI TRAŽE SMJENU VLADE FBiH, NOVALIĆ PERSONA NON GRATA

Zaključci Predsjedništva SSSBiH nakon jednostrane odluke Vlade FBiH da u parlamentarnu proceduru upute prijedlog Zakona o radu:

- Prvi zaključak Predsjedništva SSSBiH jeste da se zatraži smjena cjelokupne Vlade FBiH
- Drugi zaključak jeste da je premijer Fadil Novalić za sindikaliste persona non grata i da s njim više ne žele pregovarati
- SSSBiH će od svih političkih stranaka zatražiti da se izjasne da li podržavaju ovakav prijedlog zakona koji umanjuje radnička prava
- Četvrti zaključak jeste da će ispred Parlamenta FBiH biti organizovani protesti na dan kad prijedlog Zakona o radu bude pred parlamentarcima

Ismet Bajramović: **„Pozivam premijera i da nam da objašnjenje zašto je žurio da prijedlog Zakona o radu bude usvojen na prošloj sjednici, a ne, kako smo to mi predlagali, na sjednici koja je bila zakazana za 28. juli.“** Tokom pregovora, kako kaže Bajramović, usvojena je samo jedna primjedba Sindikata, dok je, s druge strane, usvojeno 17 primjedbi poslodavaca.

Selvedin Šatorović je podsjetio da se 27. juli nekada obilježavao kao Dan ustanka naroda BiH, a da će ubuduće ovaj dan biti obilježavan kao početak ustanka protiv fašističkog Zakona o radu koji nameće Vlada FBiH.

Faktor.ba

SINDIKATI PROTIV NOVOG ZAKONA O RADU: RADNICI U PRVOM STEPENU „BORBENE GOTOVOSTI“

Ismet Bajramović je rekao da je Sindikat izbačen iz socijalnog dijaloga i da nisu završili pregovore sa Vladom. **„Pitanje je zašto je premijer žurio sa usvajanjem ovog zakon. Ovo je vanredna situacija, a ovaj zakon se ne donosi za sadašnjost, već za budućnost. Ja sam pred penzijom, ali borba za radnička prava je važna mladim ljudima“**, rekao je Bajramović..

Selvedin Šatorović je kazao da ako šef Delegacije EU u BiH misli da je ovaj zakon dobar, neka **„povede Novalića u Švedsku, a nama pošalje švedske zakone“**. Po njegovom mišljenju, 27. juli će postati dan borbe protiv fašističkog Zakona o radu.“

28.07.

Oslobođenje, str. 2.

NOVALIĆ JE PERSONA NON GRATA

Ismet Bajramović je naglasio da je Sindikat izbačen iz socijalnog dijaloga o Zakonu o radu. On tvrdi da su netačni navodi federalnog premijera da je Sindikat s poslodavcima usaglasio tekst zakona. **„Izjava premijera u medijima pokazuje potpunu neodgovornost. Gledam i ne mogu da vjerujem da izjavljuje da je Sindikat zajedno s poslodavcem došao do kraja radne verzije Zakona o radu“**, kazao je Bajramović, te postavio premijeru pitanje zašto je žurio da u prošli četvrtak usvoji Zakon o radu, a ne na ovoj sjednici. Rekao je da je za Sindikat ovo vanredna situacija.

Selvedin Šatorović je podsjetio da se 27. juli nekada obilježavao kao Dan ustanka naroda BiH, a ubuduće bit će obilježavan kao početak ustanka protiv fašističkog zakona Vlade FBiH koji pokušava donijeti u Parlament FBiH. **„Ukoliko ovaj Zakon o radu i ova Vlada FBiH imaju podršku nj.e Wigemarka (Lars-Gunnar, šefa Delegacije EU u BiH, op.a.), predlažem da gospodin Wigemark povede Fadila Novalića u Švedsku, da ga tamo imenuje za premijera i da u Švedskoj usvoje**

ovakav Zakon o radu. A da nama isporuče švedskog premijera sa švedskim pravima radnika i to će biti prava pružena ruka prijateljstva prema narodima BiH. Ovo je put u pakao, ovo je put u robovlasničko društvo. Sa svakom novom reformom nama u BiH je bilo sve teže i gore. Mi ćemo na dan razmatranja zakona pred zgradom Parlamenta imati proteste. Sasvim sam siguran da će protesti odbraniti prava radnika u BiH. Međutim, ukoliko bude puno više onih koji smatraju da treba usvojiti robovlasnički zakon u Parlamentu FBiH, dalju odgovornost za dešavanja taj dan preuzeće oni koji budu usvojili ovakav tekst Zakona o radu“, rekao je Šatorović.

Dnevni avaz, 2. – 3.

PROTESTI 30. JULA!

Selvedin Šatorović: „Ovo je put u pakao, put u robovlasničko društvo. Masovni protesti, na kojima se očekuje nekoliko hiljada članova, bit će održani 30. jula. Predsjedništvo Glavnog odbora SSSBiH na 5. vanrednoj sjednici potvrdilo je odluku o organizovanju protesta pred zgradom Parlamenta FBiH, a datum smo usaglasili u nastavku sjednice jer smo dobili informaciju da će se tada raspravljati i odlučivati o sudbini radnika. Protesti će biti održani u 11 sati, blokirat ćemo Parlament. Kucnuo je čas da se suprotstavimo robovlasničkom zakonu, ljudi su od danas na terenu i pripremaju radnike da se ovaj put izbore za svoja prava. Od političkih stranaka tražimo da nas podrže i da stanu uz nas, da ne dozvole da se desi najcrnji scenarij kako je isplaniran od Novalića.“

Ismet Bajramović: „Naš prvi zahtjev je smjena Vlade, koja radi na štetu svih radnika. Osim smjene Vlade FBiH, jednoglasno smo se složili da premijera Novalića proglasimo personom non grata za Sindikat. Također, poslat ćemo otvoreno pismo parlamentarnim strankama s pitanjem „Da li ste spremni podržati Zakon o radu koji urušava prava radnika“ i tražit ćemo njihov potpis i izjašnjavaње o ovom pitanju. Posljednji i najbitniji odgovor naš na potez ove Vlade jesu masovni protesti pred Parlamentom. Borit ćemo se svim silama kako do usvajanja ovog zakona ne bi došlo.“

Dnevni list, str. 2.

SINDIKALCI TRAŽE SMJENU VLADE FBIH, NOVALIĆ „PERSONA NON GRATA“

Ismet Bajramović: „Pozivam premijera i da nam da objašnjenje zašto je žurio da prijedlog Zakona o radu bude usvojen na prošloj sjednici, a ne, kako smo to mi predlagali, na sjednici koja je bila zakazana za 28. juli. Tokom pregovora usvojena je samo jedna primjedba Sindikata, dok je, s druge strane, usvojeno 17 primjedbi poslodavaca.“

Nezavisne novine, str. 4.

TRAŽE SMJENU VLADE FBIH

Ismet Bajramović: „**Drugi zaključak jeste da je premijer Fadil Novalić za Sindikat persona non grata i da s njim ne žele više pregovarati.**“

Klix.ba

RADONČIĆ: BIT ĆEMO PROTIV UVRŠTAVANJA ZAKONA O RADU NA DNEVNI RED SJEDNICE

Ismet Bajramović je rekao da su se danas sastali i s predsjednikom SDP-a Nerminom Nikšićem koji je također podržao inicijativu za povlačenje Zakona o radu iz parlamentarne procedure dok prethodno ne budu usvojeni zakoni koji ga trebaju pratiti, te je najavio da će članovi SSSBiH biti ispred zgrade Parlamenta FBiH u četvrtak. Mišljenja je da će dovođenjem u pitanje kolektivnih ugovora i masovnim otpuštanjima koja će uslijediti bez usvajanja zakona o socijalnom zbrinjavanju te dovođenje radnika u potpunu nesigurnost na poslu, dosadašnja praksa kršenja zakona od poslodavaca biti legalizirana, a da je ovakvim reformama i centrala evropskih sindikata iz Brisela poslala upozorenje bh. vlastima i drugim akterima.

29.07.

Oslobođenje, str. 2.

DEMOKRATSKA FRONTA JE S RADNICIMA

Ismet Bajramović i Željko Komšić potpisali su zajedničku izjavu u kojoj su osudili odluku Vlade FBiH o utvrđivanju prijedloga Zakona o radu, koji nije usaglašen sa SSSBiH.

Oslobođenje, str. 3.

BEZ PODRŠKE SDP-A

Ismet Bajramović potpisao zajedničku izjavu sa predsjednikom SDP-a, Nerminom Nikšićem, kojom je osuđena odluka Vlade FBiH da pusti u parlamentarnu proceduru Zakon o radu koji nije usaglašen sa predstavnicima Sindikata BiH.

Dnevni avaz, str. 2.

SBB, DF I SDP NEĆE GLASATI ZA PRIJEDLOG ZAKONA O RADU I PODRŽAVAJU SINDIKATE

Ismet Bajramović kazao je da uveliko traju pripreme za proteste koji će biti održani sutra ispred Parlamenta FBiH. „Vlast je do sada četiri ili pet poteza napravila pogrešno otkako smo ušli u socijalni dijalog o ovom zakonu. Mislili su pokušati „prevariti“ Sindikat. Neće nas prevariti, mi smo poslali izjavu svim političkim partijama da potpišu izjavu u kojoj piše da se povuče novi Zakon o radu, a prethodno da se donesu zakoni koji trebaju pratiti taj zakon da bi ljudi mogli živjeti u ovoj državi. Mi ne želimo dobiti još veće robove u odnosu na ono što imamo.“

Dnevni avaz, str. 3.

BAJRAMOVIĆ OČEKUJE 10.000 LJUDI U SARAJEVU

SSSBIH uveliko razgovara s predstavnicima svih granskih sindikata, njih 23, i radnicima u svim gradovima Federacije BiH radi pripreme masovnih protesta sutra pred zgradom Parlamenta FBiH. Velikim demonstracijama, na kojima Ismet Bajramović očekuje 10.000 radnika, suprotstaviti će se usvajanju novog Zakona o radu koji umanjuje prava radnika. U 26 stavki Sindikat navodi pogoršanje radnopravnog statusa radnika. Najveća opasnost je u članu 182. novog zakona, prema kojem svi kolektivni ugovori moraju biti usklađeni u roku od 90 dana jer u suprotnom prestaje njihova primjena. A plaće, koeficijenti, dodaci na plaće, otpremnine, regres... regulisani su kolektivnim ugovorom i time su dovedeni pod znak pitanja. Potcrtano je i lakše otkazivanje Ugovora o radu, naročito invalidima rada druge kategorije. Istaknuto je i da je uvedena mogućnost otkaza radniku koji se vrati na posao nakon bolovanja dužeg od šest mjeseci, ako poslodavac kaže da je prestala potreba za njegovim radom. Iz Sindikata upozoravaju da, ako prođe ovakvo rješenje, radnik neće moći otići na bolovanje jer poslodavac može angažirati druge radnike. Također, umjesto dosadašnjih 48 sati sedmično, ostavljeno je rješenje prema kojem radno vrijeme s prekovremenim radom može trajati 60 sati sedmično. Smanjen je i rok u kojem zaposlenik može podnijeti tužbu protiv poslodavca, i to uz prethodno obavještenje poslodavaca o tome. Radnicima je smanjena i otpremnina u slučaju tzv. tehnološkog viška na maksimalno šest plaća. Osim navedenih odredbi, kobno je i to što će se u strukturi plaća naći dio koji se odnosi na radni učinak, za koji će ocjenu davati poslodavac. Uveden je i pojam radne vještine, koja će, također, bitno utjecati na određivanje visine plaće, ali i prava na jednaku plaću za rad jednake vrijednosti. Izbrisane su i odredbe prema kojima inspekcija može zabraniti rad poslodavcu ako zatekne radnika bez ugovora, a izbrisana je i odredba kojom se poslodavcu ostavlja rok od 15 dana da otkloni nedostatke ako se kod njega zatekne radnik na crno. „**Ovo je omča oko vrata s kojom nijedan čovjek koji ostane bez posla ne bi mogao preživjeti ni nekoliko mjeseci, a kamoli godina**“, poručeno je iz Sindikata, te je pozvano svo članstvo da se suprotstavi zakonu koji će još više ljudi natjerati da napuste zemlju.

NIKŠIĆ I BAJRAMOVIĆ POTPISALI ZAJEDNIČKU IZJAVU

Na sastanku predstavnika Saveza samostalnih sindikata BiH i SDP-a BiH, predsjednici Sindikata i SDP-a BiH, Ismet Bajramović i Nermin Nikšić, potpisali su zajedničku izjavu kojom je osuđena odluka Vlade FBiH da dostavi u parlamentarnu proceduru Zakon o radu koji nije usaglašen s predstavnicima Sindikata. Uz opasku da se radi o zakonu koji brutalno degradira prava radnika, slabi položaj sindikata, te u konačnici treba dovesti do smanjivanja plaća radnika što će, kao jednu od prvih posljedica, imati i urušavanje mirovinskog sustava u FBiH, još jednom je istaknuto da prijedlog zakona, koji je predložila Vlada FBiH predvođena s SDA i HDZ, neće dobiti potporu SDP BiH. **„Jasno je da se radi o pripremi terena za lakšu rasprodaju državnih resursa, što je očito jedini cilj trenutačne neodgovorne vlasti. Krajnje je neprihvatljiv način na koji je Vlada FBiH utvrdila prijedlog tako bitnog zakona, ignorirajući u potpunosti socijalni dijalog i kršeći sve poslovničke procedure kako bi zakon što prije došao na dnevni red sjednice Parlamenta FBiH. Vlada koja je spremna kao svoj prvi potez u četiri mjeseca vlasti umanjivati prava radnika i pogodovati tajkunskim interesima pojedinaca treba odmah otići s vlasti“**, priopćeno je nakon sastanka predstavnika SSSBiH i SDP-a BiH.

Klix.ba

JOŠ JEDAN POKUŠAJ DOGOVORA: NOVALIĆ SE VEČERAS SASTAJE S PREDSTAVNICIMA SINDIKATA

Selvedin Šatorović kaže kako odluka o sutrašnjim protestima ostaje na snazi, te da će Sindikat ostati ispred Parlamenta FBiH i u petak ako na sjednici Zastupničkog doma Parlamenta FBiH, koja bi mogla biti održana u petak, bude razmatran prijedlog Zakona o radu.

30.07.

Oslobođenje, str. 2.

UPRKOS PRITISCMA POLITIKE, PROTESTI!

„Pod motom „Ne novom zakonu o radu koji umanjuje prava radnika“ protesti će se održati i ići će sve dotle dokle Zakon o radu ne bude povučen sa sjednice Doma naroda Parlamenta FBiH. Kada protest krene u 10 sati, a desi se da zakon bude povučen, prekida se protest. Ukoliko zakon ne povuku, protest će trajati i dalje. Ukoliko se večeras (srijeda, op.a.) nešto uradi, moramo za to imati argumente, a ne riječi i priču. Neće nas zadovoljiti nikakav razgovor i nikakvo obećanje. Samo nas može zadovoljiti da sutra nema Zakona o radu u Domu naroda“, poručio je Ismet Bajramović. Bajramović je rekao da se očekuje se između 7.000 i 10.000 članova Sindikata. „Dobili smo informaciju da se vrše pritisci na naše članstvo, od toga da se ne puštaju da dođu na proteste, da nema autobusa, do toga da su protesti odgođeni. To rade oni direktori i poslodavci koji hoće ovaj zakon i putem određenih političara nižeg ranga odraduju za njih stvari koje se zovu donošenje zakona koji bi radnika doveo u robovlasnički odnos. Mi se ne bojimo. Odgovorni smo. Nisu nas uspjeli podijeliti na neradnike, radnike, realni, nerealni sektor... u skladu sa našim pravilima, odgovarat ćemo za naše članove i njihove postupke. Za one koji to nisu – nećemo. Hoćemo da se zna zašto su ljudi tamo došli. Našem smo članstvu pojasnili sve, od prve do 26. stavke, šta to znači, koliko se pravo radnika smanjuje ili čak i ukida i želimo da nam ostali članovi pomognu da spriječimo donošenje ovog zakona“, istakao je Bajramović. Dodao je da će one stranke koje podrže zakon i ne poslušaju ono što govori Sindikat snositi odgovornost ne za otpuštanje, već za socijalnu situaciju u BiH koja se usložnjava. „Sve što se krši, pokušava se kroz novi zakon legalizovati. Tamo gdje je manje od 30 ljudi, ne treba pravilnik, pa poslodavac može da otpusti radnika kad hoće, može da ga zaposli kad hoće, može ga primiti kad hoće, dati mu platu koju hoće... Trebala bi se vlast zapitati kakve poslodavce ima, jesu li kompetentni, jesu li reprezentativni... Novim se zakonom želi da prekovremeni rad od 48 sati bude legalizovan“, riječi su Bajramovića.

Selvedin Šatorović je rekao da i pored korektne i ekskluzivne ponude koju su dali Vladi FBiH da povuče Zakon o radu iz parlamentarne procedure u zamjenu za potpisivanje aneksa na postojeće granske ugovore, premijer „**nije na stanovništvu da to treba da se prihvati**“. „**On traži izmjenu Zakona o radu, da se dogovorimo o ocjenama određenih odredbi. Međutim, ne želimo da ispadnemo naivni, ne možemo da prihvatimo takve stvari i nemamo nikakvu garanciju da ono što večeras dogovorimo bi sutra (četvrtak, op.a.) bilo usvojeno. Naša ponuda je još na stolu. Naravno, ovi pregovori neće trajati u nedogled jer dio naše delegacije procjenjuje da je ovo pokušaj uzimanja vremena. Ostavili smo kratak rok predstavnicima Vlade FBiH da nam u pisanoj formi dostave da su donijeli odluku da povlače zakon iz procedure**“ istakao je Šatorović.

Oslobođenje, str. 2. – 3.

VRUĆE NAM JE PO SVAKOJ OSNOVI

Ismet Bajramović podsjetio je kako prijedlog Zakona o radu Federacije sadrži „**26 pogubnih promjena koje garantuju da će doći do drastičnog smanjenja prava radnika zbog samovolje poslodavaca**“. „**Tražimo da, prije donošenja Zakona o radu, imamo donošenje pratećih zakona kako ne bismo imali 50.000 slučajeva nepovezanog staža i da nemamo slučaj da se ljudi vješaju zato što nemaju za koru hljeba. Ovaj Zakon o radu je genocid nad radničkom klasom. Pozivam ljude i radnike da u što većem broju dođu, jer njihovim dolaskom sigurno će dati garanciju pokoljenima. Ispod deset hiljada ljudi mi nemamo tamo šta tražiti**“, kazao je Bajramović.

Dnevni avaz, str. 2. – 3.

DANAS PROTESTI

Ismet Bajramović: „**Naše članstvo ne treba biti zbunjeno, protest će biti održan u deset sati, dolaze nam radnici sa svih strana. Skup će trajati sve dok zakon ne bude povučen s dnevnog reda. Ako sutra neko u 12 sati skinе prijedlog Zakona o radu s dnevnog reda, protest se tada prekida. Ako neko pokuša nešto uraditi, moramo za to imati argumente, a ne samo praznu priču. Nas obećanje ne može odgovoriti.**“ SSSBiH, kako je rekao Bajramović, u dosadašnjim zahtjevima podržali su SBB, SDP, DF i NSRzB. „**Prihvatamo odgovornost za postupke radnika**

jer znamo da neće dozvoliti da se ovaj zakon provuče i radnici minimiziraju. Oni koji podrže ovaj zakon i ostanu na tom fonu i ne poslušaju Sindikat, oni će snositi odgovornost ne samo za otpuštanje radnika i povećanje nezaposlenosti nego i za socijalnu situaciju u državi, koja se i onako zbog ove vlasti usložnjava“, kazao je Bajramović.

Ismet Bajramović poručio je da će SSSBiH srušiti vlast ako u Federalnom parlamentu bude usvojen predloženi Zakon o radu (ZOR) jer se njime umanjuju radnička prava. Stotine hiljada radnih mjesta, kako kaže, bit će ugroženo ako ovaj zakon ugleda svjetlo dana. „U Srbiji, kada je bilo riječi o novom Zakonu o radu, navedeno je da se stari mijenja radi povećanja zaposlenosti, a desilo se to da su za šest posto povećali nezaposlenost. Kod nas će doći do dvostruko većeg postotka povećanja nezaposlenosti.“ Usvajanjem ovog zakona, ističe, ne bi postojala osnova za isplatu plaća bilo kojem radniku u BiH. „Samo prošle godine 26.000 ljudi ostalo je bez posla, a ako ovaj zakon ugleda svjetlo dana, imat ćemo duplo više otkaza. To je sigurno jer smo do sada sudskim putem ljude mogli vraćati, a sada ćemo biti u poziciji da se ljudi bez ikakvih problema mogu otpuštati“, poručuje Bajramović. Stoga poziva da se protiv ovog pobune svi građani u zemlji, posebno mladi koji će, bude li on usvojen, biti primorani napustiti zemlju ako ne žele biti robovi. Poručio je i da Sindikat neće snositi odgovornost za nesagledive posljedice koje će nastati ako ovaj zakon prođe danas u Parlamentu.

Dnevni avaz, str. 2.

PROPAO POKUŠAJ DA SE OTKAŽU PROTESTI

Ismet Bajramović je nakon sastanka novinarima izjavio da Novalić nije nudio nikakva ozbiljna rješenja.. kritizirao je način kako je premijer vodio razgovore. Istakao je da je Novalić pokušao uvući Sindikat da raspravlja o amandmanima i da ulazi u suštinu zakona, umjesto da ga povuče. Naveo je da im je prolongiranje sjednice Parlamenta, što je ponudio premijer, bilo neprihvatljivo. „**Zakon o radu je svakako završen bez učešća Sindikata. Premijer je pokazao da ne zna voditi socijalni dijalog. Neka premijer izuči sindikalizam i konvencije i slobodu organiziranja sindikata prije nego što nas proglašava nasilnicima ili neradnicima**“, poručio je Bajramović.

Dnevni list, str. 2. – 3.

UZELI ZAKON O RADU, A NISU OSIGURALI ŽIVOT DOSTOJAN ČOVJEKA

Selvedin Šatorović ističe kako su preduvjeti i zakonska rješenja o socijalnom zbrinjavanju radnika koji ostaju bez posla kao i najniža plaća koja neće biti ispod trenutčne prosječne, a tek kada se to uradi, može se govoriti kako Vlada i poslodavci imaju iskrene namjere po pitanju bolje sutrašnjice. Sve do tada, smatraju kako je cilj udariti tamo gdje su najtanji, a to su nezaposleni i zaposleni koji rade za mizerne plaće.

Klix.ba

NIŠTA OD DOGOVORA S PREMIJEROM NOVALIĆEM: SINDIKALCI ĆE NA PROTESTE

Ismet Bajramović kaže da navodi premijera nisu tačni. On je rekao da su oni danas na sastanku očekivali delagaciju SDA, a ne premijera koji je „**za njih završio**“ jer je prijedlog Zakona o radu poslao u parlamentarnu proceduru. Ismet Bajramović: „**Mi smo odmah htjeli prekinuti razgovore. Ovaj razgovor kako ga je vodio premijer nije socijalni dijalog.**“ On dodaje da ih je premijer pokušao uvući u raspravu o suštini zakona te eventualnim amandmanima, umjesto da ga povuče iz Parlamenta.

Klix.ba

„NE“ NOVOM ZAKONU O RADU: HILJADE DEMONSTRANATA STIGLO ISPRED ZGRADE PARLAMENTA FBIH

Selvedin Šatorović: „**Očekujemo između 7.000 i 10.000 ljudi jer za taj broj možemo garantovati sigurnost. Radi se na opstrukciji protesta jer 25 autobusa se drži u Semizovcu i Vogošći. Sigurni smo da će do 11 sati, kada treba početi sjednica, svi stići. Zakon ne smije biti usvojen i zahtijevamo da se skine s dnevnog reda, a ne da se, kako je premijer predložio, odgodi za sedam dana usvajanje.**“

Klix.ba

DEMONSTRANTI: TEMPERATURA RASTE, DELEGATI NISU SVIJESNI ŠTA SE DEŠAVA

Ismet Bajramović: „Oni će danas glasati o zakonu, a na vama je odluka o tome šta ćemo sada uraditi.“

Klix.ba

SINDIKAT POZVAO RADNIKE U FBIH DA OBUSTAVE RAD I DOĐU ISPRED PARLAMENTA

Selvedin Šatorović danas je u obraćanju delegatima Doma naroda FBiH rekao kako je žalosno da delegate koji se pozivaju na prava građana štiti policija kako bi mogli narušavati njihova prava. Sindikat je prema njegovim riječima pokušao objasniti vlasti u FBiH kako 15.000 ljudi koji se trenutno nalaze ispred zgrade Parlamenta FBiH više vole ovu državu od njih koji svoju ljubav visoko naplaćuju. Istakao je da je već zabilježen jedan nasrtaj policajca na demonstrante, te da je blokirana glavna ulica u Sarajevu, ali i zaprijetio da ne može sa preciznošću reći šta se može očekivati ukoliko Dom naroda usvoji prijedlog Zakona o radu. Selvedin Šatorović: „**Ne možemo govoriti šta će se sve izdešavati, tu će odluku donijeti Dom naroda koji se nalazi ispred, a ne unutar zgrade Federalnog parlamenta. Sindikat je na sinočnjem sastanku ponudio anekse koje su predstavnici vlasti odbili jer im je cilj bio samo da ruše radnička prava. Kako će dalje teći situacija, ne znam. Mogu vam reći da se u 15 sati demonstracijama priključuje još radnika koji će blokirati institucije FBiH.**“

Klix.ba

SELVEDIN ŠATOROVIĆ: SADA SE OD RADNIKA MOŽE OČEKIVATI SVE

Selvedin Šatorović kazao je danas nakon izglasavanja prijedloga Zakona o radu u Domu naroda da se od okupljenih radnika može očekivati sve. Selvedin Šatorović: „**Ipak, pozivam okupljene**

demonstrante da ostanu mirni. Ovaj zakon usvojile su stranke koje već godinama reformišu BiH bez ikakvnog napretka.“

Ismet Bajramović rekao je nakon usvajanja zakona da će sada pokrenuti proceduru za održavanje generalnog štrajka.

Faktor.ba

NOVALIĆ NAKON SASTANKA SA SINDIKATOM: NUDILI SMO IM RAZNE OPCIJE, ALI NI NA ŠTA NE PRISTAJU

Ismet Bajramović kazao je da će planirani protesti biti održani sutra ispred Federalnog parlamenta dok bude trajala sjednica na čijem dnevnom redu je Zakon o radu. Rekao je kako je Sindikat tražio od političkih stranaka da potpišu papir kojim se traži da se Zakon o radu povuče. **„Demantiram premijera u onome što je izjavio nakon sastanka. Mi smo s premijerom završili onog trenutka kad je usvojio zakon na Vladi i poslao ga u Parlament. Njegovo je sad jedino da povuče zakon. Nije došla delegacija SDA ovdje, došao je premijer i ja sam odmah u startu htio prekinuti razgovor jer ovaj razgovor nije socijalni dijalog.“**

Faktor.ba

ZAKON O RADU: TOK PROTESTA RADNIKA PRED PARLAMENTOM FBIH

Ismet Bajramović: **„Stiglo je 1.500 radnika iz Tuzle koji su prethodno bili zadržani u Vogošći.“**

Ismet Bajramović: **„Na vama je šta raditi, vi ste naš parlament, vi nam kažite.“**

Faktor.ba

DOM NARODA FBIH: USVOJEN ZAKON O RADU!

Selvedin Šatorović je kazao da je glavna ulica u Sarajevu blokirana i da se demonstranti kreću prema zgradi Predsjedništva BiH. Pozvao je delegate da ne podrže Zakon o radu.

Faktor.ba

ZAKON O RADU: SINDIKAT ODLOŽIO PROTESTE

Ismet Bajramović: „Sutrašnji protesti iznenada su odgođeni. Mi smo zaključili na sjednici Predsjedništva Sindikata da su se ljudi na današnjim protestima umorili. To je prvi razlog odgađanja protesta. Drugo pitanje je zakonske prirode jer nismo najavili što smo dužni po zakonu, sutrašnje proteste.“

Slobodna-bosna.ba

NIŠTA OD KOMPROMISA: PROPALI PREGOVORI ČELNIKA SINDIKATA I VLADE!

Ismet Bajramović rekao je da Vlada nije ponudila nikakve ustupke sindikatima i da će najavljeni protesti biti održani ako Vlada ne povuče prijedlog Zakona o radu.

Kako je kazao Selvedin Šatorović, „i pored više nego korektne ekskluzivne ponude Vladi – da povuče zakon iz parlamentarne procedure u zamjenu za potpisivanje aneksa na postojeće granske kolektivne ugovore, izostavljanje tužbenih zahtjeva – premijerovo stajalište je da se to ne treba prihvatiti. On traži izmjenu ZOR-a. Poučeni iskustvima kako se te stvari odvijaju u parlamentima i ne želeći da ispadnemo naivni, to ne možemo prihvatiti. Nemamo garanciju da bi ovo večeras dogovoreno bilo usvojeno u Parlamentu. Jedan dio delegacije sindikalista je ove razgovore ocijenio kupovinom vremena.“

31.07.

Oslobođenje, 2. - 3.

KO RADI, UMRIJEĆE OD GLADI

Ismet Bajramović: „Hvala radničkoj klasi koja je došla ovdje danas. Nisu nas mogli spriječiti da dođemo ovdje i pokažemo svoju pesnicu. Nećemo dati usvajanje zakona koji će od nas

napraviti robove. Ovdje nisu zlikovci, banditi, nego poštene radnici koji su izgradili ovu državu.“

Selvedin Šatorović izjavio je da se od radnika sada može očekivati sve. **„Delegati u Domu naroda pokazali su usvajanjem zakona da im ništa nije sveto, osim krupnog kapitala i čuvanja svojih pozicija u upravnim i nadzornim odborima. Vladajuća koalicija je pronašla pet papaka. Pokušali smo dogovoriti sa predsjedavajućom Doma naroda Parlamenta FBiH, Lidijom Bradarom, da se ovo ne dogodi, ali oni su vrlo drsko, pokvareno i bezobrazno reagirali“**, kazao je Šatorović.

Oslobođenje, str. 2.

OD SMJENE VLADE NE ODUSTAJEMO

Ismet Bajramović: **„Sutra neće biti protesta. Predsjedništvo je ocijenilo u proširenom sastavu da ni teoretski ne možemo organizirati protest. Predsjedništvo je donijelo odluku da sutra pregovarački tim ide u Parlament FBiH, sa našim stavom koji je i danas poznat, a to je povlačenje iz procedure Zakona o radu. Sljedeći stav će biti, ukoliko se uvrsti ta tačka u dnevni red, da ćemo djelovati sa naših 26 amandmana. Naš je stav i zahtjev da se zakon povuče sa Predstavničkog doma i da u mjesec dana roka uredimo zakon.“** Istakao je kako će SSSBiH i dalje insistirati na smjeni Vlade, te da je bilo za očekivati da ljudi budu nezadovoljni i da dio sindikata traži njegovu smjenu, kao i to da je veliki dio njih bio pod emocijama. **„Mi nismo nezadovoljni, a ni oni ne bi trebali da budu nezadovoljni, već ponosni što smo imali danas priliku da vidimo jedan najveći skup koji se desio pred Parlamentom. Pokazali smo da nismo papirni tigrovi“**, rekao je Bajramović.

Dnevni avaz, str. 2. – 3.

HILJADE RADNIKA UZVIKIVALE: BAKIRE, LOPOVE! DOLJE VLADA!

Ismet Bajramović kazao je da je ponosan na sve radnike koji su došli da kažu svoje mišljenje o novom zakonu. **„Radnička klasa je garancija za budućnost države i naše djece i mi se nećemo**

bojati nikoga. Mi smo napravili ovu zgradu, a oni je sada koriste protiv nas. Dobro znamo ko je jamio, ko je lopov, a ko je pošten. Svi smo ovdje danas ujedinjeni i odoh s ovog mjesta da im saopćim da ovdje nisu zlikovci, banditi, nego radnici naše države koji su je gradili i grade i dalje. Oni nisu naša vlast! Poslat ćemo im jasnu poruku, a to je zakon onima koji su gradili našu državu. Zakon nama, a ne njima. Poslije svega ovoga novi stav Sindikata je: Dole vlast. Bolje grob nego rob“, rekao je Bajramović.

Dnevni avaz, str. 4.

DELEGATI SBB-a, SDP-a, DF-a i NS-a demonstrativno napustili sjednicu

Selvedin Šatorović: „**Ne treba nam situacija u kojoj policija tuče radnike. Nemojte da dodemo u tu situaciju. Razmislite hoćete li biti suorganizatori destrukcije radničkih prava. Svako od nas će se i dušom i tijelom boriti za naša prava.**“

Dnevni avaz, str. 5.

BAJRAMOVIĆ: ZA RADNIKE OVA VLAST VIŠE NE POSTOJI

Ismet Bajramović: „**Rukovodstvo Sindikata procijenilo je da se tehnički i ljudski uslovi nisu stekli da se protesti nastave. Nismo u mogućnosti sve pripremiti jer smo se i do sada sreli s brojnim pritiscima na radnike i prijetnjama poslodavaca i političara ako izađu na proteste. Sačekat ćemo da vidimo šta će se dešavati, a onda ćemo dalje djelovati svim mogućim sredstvima da sačuvamo radnička prava.**“ Istakao je da Sindikat ostaje pri zahtjevu za smjenu kompletne Vlade FBiH koja je izdala i prodala radnike. „**Sramotni zakon podržali su lopovi, oni nisu bili uz narod. Drago mi je, ipak, da su vidjeli šta su ljudi kadri uraditi. Poručujemo im da je ovo bila najkompetentnija radnička klasa u državi koja se pobunila protiv lošeg poslodavca i vlasti. Za radnike ova vlast više ne postoji**“, istakao je Bajramović. Prema njegovom mišljenju, glavni krivac za usvajanje zakona koji će radnike odvesti u ropstvo je SDA. „**Osim SDA, koja stoji iza ovog nakaradnog zakona, veliku odgovornost snosi i HDZ. Ključnu ulogu odigrali su HDZ 1990 i NSRzB. Ne mogu da vjerujem da je zbog jednog glasa tako bitan zakon prošao, a to se desilo. Bojimo se da će to isto uraditi i Stranka za BiH sutra (danas, op.a.). Svima njima**

poručujemo da imamo tačan spisak delegata koji su glasali za ovaj zakon. Ti delegati dolaze iz raznih kantona i sredina, kao i naši radnici koji će poslije ovoga u svojim glavama sigurno imati kako su ih ti ljudi izdali i da nikad više za takve ljude ne glasaju. Poručujemo im da ćemo se sigurno potruditi da ovi ljudi nikada više ne dođu na vlast“, istakao je Bajramović.

Dnevni list, str. 2. – 3.

SINDIKAT POZVAO NA OBUSTAVU RADA U FBIH

Ismet Bajramović je rekao da je ujedinjena radnička klasa „jača od papirnatih tigrova i jamstvo je za našu djecu“. Dodavši „mi se ne bojimo“, on je rekao: „Vi ste napravili ovu zgradu, a oni je koriste. Dobro znamo tko je lopov, a tko je pošten. Poštena je radnička klasa koja je danas ovdje. Nisu nas uspjeli spriječiti i danas pokažite svoju vrijednost. Ovdje nisu zlikovci i banditi, nego radnici koji su gradili ovu državu. Vidjet ćemo koja su to dva papka koji će biti za ono što se zove zabrana radničkih prava. Stav sindikata je „dole vlast koja hoće napraviti nas robovima! Bolje grob nego rob!“

Selvedin Šatorović: „Ne treba nam situacija u kojoj će policija tući radnike, svatko od nas će se boriti dušom i tijelom.“

Dnevni list, str. 4. – 5.

TKO JE GLASOVAO „ZA“

Selvedin Šatorović: „Žalosno je da je vladajuća SDA i HDZ u FBiH pronašla pet papaka koji su podržali robovlasnički zakon, a saznat ćemo za koji iznos su to učinili. Prvi kordon policije je probijen, u jednom trenutku su blokirane ulice Sarajeva.“

Nezavisne novine, str. 2. - 3.

NI OŠTRI PROTESTI NISU ZAUSTAVILI USVAJANJE ZAKONA O RADU

Selvedin Šatorović: „**Žalosno je ovo što se dešava. Onih 15.000 ljudi van više voli zemlju od onih koji tu ljubav naplaćuju u zastupničkim klupama. Ne znamo šta će se dalje dešavati zbog povećanih tenzija. Bilo je nasrtaja policije na radnike, a ako im kažemo da je zakon usvojen, više ništa ne možemo garantovati.**“

Novo vrijeme, str. 18. – 19.

NOVI ZAKON O RADU LEGALIZIRAT ĆE NEPRAVDU KOJU ČINE POJEDINCI (Intervju)

Novinar: „**Gospodine Bajramoviću, smatrate li da će sporni Zakon o radu naići na podršku u Parlamentu Federacije BiH, s obzirom na to da Vlada koja je uputila ovaj prijedlog zakona u proceduru nema većinsku podršku u Parlamentu FBiH?**“

Ismet Bajramović: „**Vlada igra igru, da tako kažem. Mi smo, cijeneći tu vašu konstataciju, odnosno taj argument koj imate u konstataciji da nema parlamentarnu većinu, jučer imali vanrednu sjednicu Predsjedništva na kojoj smo trebali izanalizirati i pripremiti akciju za djelovanje spram Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, odnosno kad se nađe Zakon o radu u Predstavničkom domu. To je u skladu s našim operativnim planom. Naravno, imali smo tome posvećenu pres-konferenciju, ali poslije te konferencije u nastavku sjednice Predsjedništva saznali smo da je zakazana vanredna sjednica Doma naroda. I tu smo imali određenih naznaka da će Vlada, znajući da nema parlamentarnu većinu u Predstavničkom domu, pokušati to obaviti posredstvom Doma naroda, osokoljeni posljednjom sjednicom koja je održana i kad su neki zakoni usvojeni. Pošto smo dobili tu informaciju u ponedjeljak, 27. jula, a u četvrtak je zakazana sjednica, morali smo uraditi sasvim drugi koncept akcije, tako da smo sad u pripravnosti. Pripremamo opet protest, ali sad prema Domu naroda, umjesto prema Predstavničkom domu. U Domu naroda ne znamo ko ima većinu. Kažu da pozicija ima tijesnu većinu, pa eto, vidjet ćemo kako će biti. Stvarno ne znam ko ima većinu...**“

Novinar: „Dakle, ne postoje nikakve naznake da bi zakon mogao biti podržan?“

Ismet Bajramović: „Mi imamo dokument koji smo usvojili 27. jula u Predsjedništvu, a koji smo već ranije pripremili da bude potpisan i koji je trebalo da bude usvojen prema našoj prvoj akciji vezanoj za Predstavnički dom Parlamenta FBiH. Dokument se zove „Zajednička izjava“, a uputili smo poziv za 11 stranaka da u Sindikatu ili u prostorijama političkih stranaka održimo sastanak, zavisi od toga kako se usaglasimo, da im objasnimo i da zajedno potpišemo jednu izjavu u kojoj je u prvoj stavci naglašeno da će se boriti s nama da se ovaj zakon povuče iz parlamentarne procedure, te da se uspostavi dijalog putem Vlade prema sindikatu i poslodavcima. I na osnovu onog što smo imali taj dan, tu izjavu su potpisale tri stranke: DF, SBB i SDP. Na tom sastanku su bili i predstavnici Stranke za BiH, ali oni nisu potpisali izjavu, istakli su da to još moraju uzeti u razmatranje. A u narednim danima ćemo imati sastanke i s predstavnicima drugih stranaka, na primjer s Našom strankom, te s predsjednikom SDA Bakirom Izetbegovićem, a također ćemo razgovarati i o toj izjavi. Ne znam, vidjet ćemo hoće li biti još ovih potpisa. Ne možemo znati šta će se dešavati, ali ako zakon bude prošao, mi ćemo nastaviti s ovim našim akcijama.“

Novinar: „Savez samostalnih sindikata BiH aktivno je učestvovao u kreiranju novog Zakon o radu. Već ste ranije najavljivali da strahujete da tekst na čijoj pripremi sudjelujete zapravo neće biti tekst koji će otići u parlamentarnu proceduru. Tako je i bilo. Šta se zapravo desilo?“

Ismet Bajramović: „Ponavljam zbog javnosti: imali smo jednu pres-konferenciju na kojoj smo prezentirali jedan jedini problem – ne Zakon o radu, nego sistem vođenja socijalnog dijaloga o Zakonu o radu. Mi smo iz socijalnog dijaloga izbačeni u samoj završnici donošenja Zakona o radu. Imali smo formu radne verzije, ali smo iz opravdanih razloga na prošloj sjednici bili odsutni. Mi smo od socijalnih partnera zatražili da pregovore nastavimo 28. jula. Tu su imali nekoliko kršenja socijalnog dijaloga, na primjer, zakazivali su jednostrane sastanke bez nas. Već tada smo vidjeli da se njima žuri. Premijer Fadil Novalić je uzeo „pod mišku“, što bi se reklo, Zakon o radu i odnio ga u Mostar i usvojio ga. Ima mnogo toga što je on izmijenio. Mi smo napravili analizu zakona koji nam je poslat, odnosno onog koji je otišao u parlamentarnu

proceduru. U toj analizi su naši pravni stručnjaci objavili spisak svih spornih odredbi koje su i objavljene u pojedinim medijima.“

Novinar: „Pojedini analitičari tvrde da su stavovi Saveza samostalnih sindikata BiH retrogradni kad je riječ o novom Zakonu o radu. S pravom aludiraju na slojeve državne administracije i javnih preduzeća koji su do sada uvijek bili privilegirani u odnosu na radnike iz privatnog sektora. Kako na to gledate?“

Ismet Bajramović: „Oni nisu bili Zakonom o radu privilegirani jer on ne daje nikakve privilegije nikome. Zakon o radu, bilo koji, čak i ovaj koji je sad na snazi, daje svima ista prava. Svi radnici imaju ista prava prema tom zakonu! Ista prava, to je veoma važno. Ja to stalno ponavljam, međutim, mnogi to ne shvataju. A obim prava se regulira kolektivnim ugovorima i pravilnicima. Dakle, po zakonskim aktima kao da su ovdje zamijenili teze. Drugo, Sindikat ne štiti samo privilegirane. Sindikat štiti sve radnike, naročito u ovom slučaju. Nastojimo da se zakon ne mijenja jer ako se promijeni, onda će legalizirati sve nepravde koje su dosad radili poslodavci. Postoji floskula koja je, po meni, vrlo pokvarena, kad kažu: „Imamo retrogradan zakon i ne možemo ga poštovati“. A mogli su ga poštovati u nekom prošlom vremenu. Danas imamo i neke firme koje poštuju zakon koji je trenutno na snazi, a koje uz to još i dobro posluju. Dakle, lakše je donijeti prijedlog novog zakona kojim ćemo srušiti kolektivne ugovore. Čak kolektivne ugovore pojedini zovu „lom“, što je izvan pameti. Uz to, postoji mogućnost da u firmi, koja ima manje od 30 radnika, mogu raditi šta hoće. Da mogu radnika šutnuti nogom, raditi šta hoće s njim, otpustiti, primiti. Također, tu su invalidi i ljudi koji ne smiju otići na bolovanje, a ako odu, znaju da se neće vratiti. Sve ide do toga da je mnogo lakše radnika otpustiti. A član koji je veoma važan, o socijalnim davanjima, kad radnik bude otpušten, da mu se dadne nešto otpremnine. Ono što su nagovještavali predstavnici MMF-a je izvan pameti – da su enormne otpremnine u našem društvu, u Federaciji BiH. A ja vrlo dobro znam zašto zbog tih stimulacija, tih otpremnina na Zapadu nema problema. Dakle, ljudi dobiju otpremninu, a uz to imaju i biroa iz kojih primaju određenu naknadu.“

Novinar: „Prema nekim tvrdnjama, prijedlog Zakona o radu koji je upućen u parlamentarnu proceduru je usaglašen s neophodnim reformama koje se od nas očekuju. Ima li istine u tome?“

Ismet Bajramović: „Ovo veze nema s reformama! Ja pozivam poslodavce da upru prstom u postojećem zakonu, koji je na snazi, na član koji njima smeta da rade i profitiraju. Vjerovatno je to onaj koji mu umanjuje mogućnost da svoj profit poveća. Jer su oni naučili da daju radniku sedam posto od nekih tamo troškova svog poslovanja, a ostalo uzimaju sebi. Nažalost, kapitalizam je takav kakav jeste.“

Novinar: „Savez samostalnih sindikata BiH napravio je spisak svih spornih odredbi prijedloga Zakona o radu koji je Vlada Federacije BiH uputila u parlamentarnu proceduru. Međutim, ne mogu se zanemariti i pozitivne odredbe tog Zakona o radu koji je sad na snazi. Ima li takvih odredbi?“

Ismet Bajramović: „Kad smo se ponadali da imamo pravu, prepoznatljivu, pozitivnu odredbu, koja se rješava neodgovornih poslodavaca, premijer ode u Vladu i promijeni tu odredbu. Vratio je u suprotnom smjeru, negativno, a to je odredba koja se odnosi na inspeksijski nadzor – ako se nađe jedan radnik bez potpisanog Ugovora o radu, firma se može zatvoriti. Tako je to svugdje. On je tu odredbu prekrizio jer su mu poslodavci rekli, a samim tim i priznali da imaju neprijavljenih radnika i to riječima: „Pa dobro, zbog pet neprijavljenih stotina da ispašta“. To je jedna demagoška i glupa konstatacija koja je prepoznatljiva i koja automatski daje odgovor da se radi o neodgovornom poslodavcu čim tako nešto kaže. Ima nekoliko pozitivnih odredbi. Ali ako se pritom misli na porodiljsko, mi smo još 2012. godine osigurali da porodiljsko bude 12 mjeseci.“

Novinar: „Savez samostalnih sindikata BiH je najavio masovne proteste. Kad će oni biti održani?“

Ismet Bajramović: „**Moramo prvo riješiti aktivnosti oko Doma naroda. Dakle, ako prijedlog Zakona o radu koji je otišao u parlamentarnu proceduru bude išao prema Predstavničkom domu, pripremit ćemo i za masovne proteste. Protesti će biti sigurno održani.**“

Novinar: „**Smatrate li da ćete na protestima dobiti podršku radnika iz privatnog sektora?**“

Ismet Bajramović: „**Na protestima će biti predstavnici građevine koje su privatne firme. Kao i metalaca, hemije, tekstila, pa i trgovine. Sve su to radnici iz privatnog sektora. Sve u svemu, imat ćemo daleko reprezentativnijih radnika koji su iz privatnog sektora, nego ovih koji se predstavljaju kao predstavnici svih radnika.**“

Klix.ba

**NOVALIĆ: NEMAMO LUKSUZ DA ODGAĐAMO DONOŠENJE ZAKONA O RADU;
BAJRAMOVIĆ: RADITE ŠTA HOĆETE**

Ismet Bajramović je rekao da danas ne želi ulaziti u meritum samog zakona već je iznio primjedbu na vođenje socijalnog dijaloga i način na koji je prijedlog Zakona o radu došao u Parlament FBiH. Ismet Bajramović: „**Garantujemo životom da će novi zakon natjerati radnike da imaju Sindikat. Jučerašnji protesti su pokazali sve. Ne želim nikoga da plašim, ali generalni štrajk je naše zagarrantirao pravo.**“ On je zastupnicima rekao da rade šta hoće, a da će radnici odgovoriti olovkom, misleći na naredne izbore. Bajramović je najavio nastavak sindikalne borbe svim raspoloživim sredstvima. Na kraju obraćanja, Bajramović je pozvao zastupnike da Zakon o radu skinu s dnevnog reda i da se o njemu dodatno usaglase socijalni partneri.

AUGUST 2015.

01.08.

Oslobođenje, str. 2. – 3.

NAŠA STRANKA DALA ODLUČUJUĆI GLAS

Ismet Bajramović je rekao: „**Poruka radničkoj klasi je da ubuduće ne glasaju za SDA, HDZ, BPS, ASDA i SBiH. Nikada više! Ovo je papkov zakon i odsad ćemo ga tako zvati.**“ Bajramović je najavio da će tražiti stenogram sjednice. Namjerava se žaliti Međunarodnoj organizaciji radnika MOR jer su Novalićeva vlada i parlamentarna većina povrijedili konvenciju o slobodi kolektivnog pregovaranja, pošto je premijer Novalić obećao da će određeni amandmani ući u opšti kolektivni ugovor gdje Vlada nije ugovorna strana.

Ismet Bajramović: „**Jučerašnji protesti su pokazali sve, socijalni dijalog koji se vodio bio je „uzmi ili ostavi“.** Vidjet ćemo za godinu, dvije šta će radnička klasa. Jučerašnji skup je došao do Kine u pozitivnom svjetlu. Dostojanstvo ljudi nećete srušiti, iako su materijalno srušeni. Sindikat će biti na prvoj borbenoj liniji odbrane radničkih prava. Napravljeno je pravno silovanje u socijalnom dijalogu koji smo prethodnih 11 godina dobro vodili. Pozivam poslanike da ne usvoje zakon...“

Dnevni avaz, str. 2. – 3.

USVOJEN ZAKON O RADU

Ismet Bajramović: „**Očekivali smo da će prevladati razum određenih stranaka. Poruka će ići radničkoj klasi da ubuduće ne glasaju za SDA, HDZ, BPS, A-sda, SBiH. Nikada više! Mi**

imamo slobodu djelovanja. Jučer je bilo 12.000 na ulici. Mi imamo 220.000 članova. Mi znamo šta ćemo dalje. Naš dalji cilj su protesti, štrajkovi! Ovo je „papkov“ zakon.“

Dnevni list, str. 3.

UMORNI RADNICI ODUSTALI OD BORBE

Radnički prosvjedi na kojima se u četvrtak okupilo oko 10 tisuća ljudi, jučer nisu održani. Razlog za to je kako su kazali sindikalni umor. Nakon Pete izvanredne sjednice Predsjedništva Glavnog odbora Saveza samostalnih sindikata BiH (SSSBiH), kazali su kako ostaju jedinstveni, nepodijeljeni i odlučni u svojoj borbi za očuvanje radničkih prava. **„Imajući u vidu kratkoću vremena u kojem su se morale ispuniti sve pravne procedure, činjenicu da su u tijeku godišnji odmori, te da su poslodavci i Vlada FBiH uradili sve da na članove Sindikata izvrše pritisak i onemogućće im dolazak na prosvjed, Predsjedništvo GO SSSBiH izražava zahvalnost svim članovima koji su pred Parlamentom FBiH stali u odbranu svojih prava“**, kaže se u priopćenju SSSBiH.

Nezavisne novine, str. 3., 01/02.08.

SINDIKALCI NAPUSTILI SJEDNICU

Čelnici Sindikata, tokom izlaganja federalnog premijera Fadila Novalića o reformskoj agendi u petak, napustili su sjednicu Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, na kojoj je trebalo da bude usvojen novi Zakon o radu, kontroverzni dokument koji je podijelio bh društvo.

Klix.ba

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDAKATA BIH: SPREMNI SMO ZA DRUGO POLUVRIJEME

Ismet Bajramović je rekao da je protest pokazao jedinstvo i da im je dao vjetar u leđa radi akcija koje će uslijediti. **„Probdjeli smo pred Parlamentom pokušavajući da otvorimo tvrde uši onima koji su nadležni, no oni su usvojili zakon koji ruši prava radnika. Mi smo spremni za „drugo poluvrijeme“, zaštit ćemo pravno sve članove Sindikata“**, rekao je Bajramović. Dodao je da će se sa pravnim stručnjacima pripremati na bitku za kolektivne ugovore, te da su poslodavci i

međunarodna zajednica dali podršku donošenju Zakona o radu, ali da se radnici i radnička klasa moraju što više okrenuti Sindikatu, koji je „**jedina organizacija koja je garant kakvih takvih prava**“. Bajramović je dodao da će se svojim aktivnostima na terenu pripremati za nove kolektivne ugovore i iz solidarnosti pomagati ljudima koji nisu učlanjeni u Sindikat. „**Pozivam ih da se priključe. U ponedjeljak je sjednica glavnog odbora koji će analizirati prethodne dane i zauzeti stav i djelovati dalje u skladu s njim. Sindikat je na protestu pokazao da nikad nije bio jedinstveniji. Sad slijedi borba za radnička prava sa kapitalistima poslodavcima, sad je najvažnija pravna i životna bitka za nade radnika, nećemo ih pustiti na milost i nemilost poslodavcima**“, zaključio je Bajramović.

Selvedin Šatorović iskazao je ponos zbog „**veličanstvenog i dostojanstvenog skupa**“ ispred Parlamenta, te se zahvalio svim članovima Sindikata koji su došli na proteste. „**Ovaj papkov zakon će biti u primjeni, mi nastavljamo borbu protiv zakona koji ugrožava prava radnika. Noć prije smo imali sastanak sa SDA i dali ponudu koja se ne odbija. Jedan dio se složio, ali onda su opet uslijedili pritisci i tortura. Nikad nećemo prihvatiti nikakve ucjene i prisilne mjere. Jučer u Parlamentu se pokušala iscenirati situacija u kojoj mi sindikati navodno napadamo članove Zastupničkog doma. Ljudi koji su izglasali ovaj zakon drastično umanjuju prava radnika. Njima vrijeme ide na ruku jer nakon 120 dana kolektivni opći ugovori prestaju da vrijede i dolazi do umanjenja plaća. Sa umanjenjem plaća, budžeti će neminovno padati, čime postajemo sve više ovisni o svjetskim finansijskim centrima moći i dolazi do slabljenja države**“, kazao je Šatorović. Zaključio je da je ponosan na radnike, ali da se oni koji su glasovima donijeli zakon trebaju zapitati kako će odgovarati onima koji su ih izglasali. Na kraju je dodao da nikakvih problema i podjela unutar sindikata nema i da je ovo zajednička borba.

Faktor.ba

SINDIKALCI NAKON USVAJANJA ZAKONA O RADU: SLIJEDI BITKA ZA KOLEKTIVNE UGOVORE

Ismet Bajramović je istakao da je protest pokazao jedinstvo i složnost radnika. „**Protest je pokazao jedinstvo i dao nam vjetar u leđa radi akcija koje će uslijediti. Zakon o radu koji je usvojen će**

rušiti prava radnika. Ali mi smo spremni na drugo poluvrijeme. Radnici ne trebaju da se plaše, zaštititi ćemo ih pravno i akcijama Sindikata“, rekao je Bajramović. Napomenuo je da su nakon donošenja novog Zakona o radu prava radnika stavljena u ruke poslodavcima. **„Moramo da se pregrupišemo i pravno se pripremimo za bitku za kolektivne ugovore. Sada su prava radnika stavljena poslodavcima u ruke. Svojim aktivnostima ćemo se pripremiti za nove kolektivne ugovore“**, rekao je Bajramović. Istakao je da će naredne sedmice biti održana vanredna sjednica Glavnog odbora Sindikata kako bi se odredile naredne mjere i aktivnosti, **„Ono što sad slijedi je borba za radnička prava sa kapitalistima poslodavcima. Sada je najbitnije da vodimo pravnu bitku i radnike nećemo ostaviti na milost i nemilost poslodavcima“**, kazao je Bajramović.

Selvedin Šatorović poručio je kako je vrlo ponosan zbog, kako je kazao, veličanstvenog protesta ispred Parlamenta zahvalivši se svim članovima Sindikata i radnicima koji su došli na proteste. **„Sindikat nastavlja borbu protiv odredbi zakona koje ugrožavaju prava radnika. Ljudi koji su izglasali zakon se ne plaše radnika. Postoji opcija o održavanju generalnog štrajka na nivou Federacije. Imat ćemo vrlo jasne i precizne aktivnosti“**, kazao je Šatorović. Napomenuo je da će poslodavci nakon što kolektivni ugovori prestanu da vrijede, moći sami određivati minimalnu platu. **„Tada će radniku moći isplaćivati 60, 70, 80 KM. Zakon o radu je donesen kao uslov da se dobije nekoliko stotina miliona eura“**, rekao je Šatorović.

Slobodna-bosna.ba

ČELNIK SINDIKATA GUBI TLO POD NOGAMA: HOĆE LI SA STARIM ZAKONOM O RADU OTIĆI I BAJRAMOVIĆ?!

Bajramović je na konferenciji za novinare u subotu rekao da je protest pokazao jedinstvo i da je Sindikatu dao vjetar u leđa za akcije koje će uslijediti. Prema njegovoj procjeni, tokom demonstracija na sarajevskim ulicama u četvrtak je bilo blizu 12.000 radnika, što je duplo više od zvaničnih procjena.

02.08.

Oslobođenje, str. 2.

SUTRA ODLUKA O GENERALNOM ŠTRAJKU

Selvedin Šatorović je rekao da je ponosan na veličanstveni protest organiziran ispred Parlamenta FBiH, budući da je okupljanje prošlo dostojanstveno i bez ijednog incidenta. Šatorović je naglasio da je žalosno što će sada u primjeni biti „papkov“ zakon, kako ga je ovaj Sindikat nazvao, budući da je do njegovog usvajanja, naglasio je, došlo kupovinom glasova u oba parlamentarna doma. Usvojeni zakon, smatra Šatorović, drastično umanjuje prava radnika. **„Dali smo čvrsto obećanje da ćemo na svim narednim izborima „cijeniti“ političke partije koje su izglasale Zakon o radu, odnosno planiramo ih žestoko kazniti. Najvjerovatnije u ponedjeljak će biti održana sjednica Glavnog odbora SSSBiH, na koju ćemo pozvati pravne timove kako bismo nastavili pravnu borbu za naše radnike. Razmatrat ćemo i opciju o organiziranju generalnog štrajka na nivou Federacije. Sve torture kroz koje su prolazili radnici ove zemlje ozakonjene su usvajanjem ovakvog Zakona o radu, koji nas dovodi na nivo Bangladeša“**, zaključio je Šatorović. Napomenuo je da se ne radi samo o interesu radnika već i države jer će smanjenjem plaća i umanjnjem prava radnika doći do smanjenja prihoda u budžetima, a tako, smatra on, postajemo sve više ovisni o svjetskim finansijskim centrima moći, Međunarodnom monetarnom fondu i Svjetskoj banci, što opet dovodi do slabljenja države.

Ismet Bajramović je dodao da će se sa pravnim stručnjacima pripremati na bitku za kolektivne ugovore, te da su poslodavci i međunarodna zajednica dali podršku donošenju Zakona o radu, ali da se radnici i radnička klasa moraju što više okrenuti Sindikatu, koji je **„jedina organizacija koja je garant kakvih – takvih prava“**. Bajramović je naglasio da će se svojim aktivnostima na terenu pripremati za nove kolektivne ugovore i iz solidarnosti pomagati ljudima koji nisu učlanjeni u Sindikat. **„Pozivamo ih da se priključe. Sindikat je na protestu pokazao da nikad nije bio jedinstveniji. Sad slijedi borba za radnička prava sa kapitalistima i poslodavcima, sada je najvažnija pravna i životna bitka za naše radnike, nećemo ih pustiti na milost i nemilost poslodavcima. Probdjeli smo pred Parlamentom pokušavajući da otvorimo tvrde uši onima**

koji su nadležni, no oni su usvojili zakon koji ruši prava radnika. Mi smo spremni za „drugo poluvrijeme“, zaštitit ćemo pravno sve članove Sindikata“, poručio je Bajramović.

Dnevni avaz, str. 2.

OSVETIT ĆEMO IM SE NA IZBORIMA!

Ismet Bajramović rekao je da su protesti ispred zgrade Parlamenta FBiH pokazali jedinstvo radnika. „Dobili smo dodatni vjetar u leđa. Na dan glasanja bili smo u zgradi Parlamenta FBiH i pokušali smo lobirati kod zastupnika kako bismo utjecali na njihovu odluku, ali oni su uradili šta im je naređeno. Usvojeni Zakon o radu ruši prava radnika, ali mi smo spremni na drugo poluvrijeme borbe“, kazao je Bajramović. Naglasio je da se radnici ne trebaju plašiti, da će ih Sindikat zaštititi. „Radnici se moraju okrenuti Sindikatu, jer smo mi jedini koji im mogu garantovati kakva – takva prava. Radnici će ovo zapamtiti, a osvetit ćemo im se na izborima“, rekao je Bajramović.

Potpredsjednik SSSBiH Selvedin Šatorović rekao je da se borba za prava radnika nastavlja, te da nije isključena mogućnost i generalnog štrajka. „Ovaj „papkov zakon“ bit će u primjeni, ali ćemo mi nastaviti svoju borbu protiv odredbi zakona koje znatno ugrožavaju prava radnika. Ovo je borba svih nas, a papci koji su glasali za ovaj zakon trebaju se zabrinuti i zapitati kako će odgovarati ljudima koji su ih birali“, naglasio je Šatorović.

03.08.

Dnevni avaz, str. 4.

DOĆI ĆEMO NOVALIĆU POD PROZOR!

Selvedin Šatorović je rekao: „Mislim da postoji raspoloženje, volja i želja da se organizuje generalni štrajk na nivou Federacije BiH, a Savez samostalnih sindikata BiH sigurno će dugoročno dobiti ovu bitku u interesu radnika BIH. Najavio je sastanak rukovodstva na kojem će se razmotriti daljnji koraci. „Sastanku bi trebali prisustvovati predsjednici svih granskih

sindikata. A lično očekujem aktivno učešće svih, jer je donošenje „papkovog zakona“ ugrozilo sve radnike u BiH, bez obzira na sektor u kojem rade. Moguća je opcija donošenja odluke o organizaciji generalnog štrajka na nivou Federacije BiH, koji, naravno, mora biti urađen po Zakonu o štrajku, a druga opcija jeste organizacija protesta pred Vladom FBiH, jer je predsjedništvo Saveza samostalnih sindikata BiH zatražilo smjenu Vlade Fadila Novalića“, kazao je Šatorović. On je dodao da je ohrabrujuće što na adresu Sindikata svakodnevno stiže podrška iz regiona i što je iza Sindikata stala Evropska Međunarodna konfederacija sindikata. **„Ohrabrujuće je da Sindikat ima povjerenje radnika, jer smo, bez obzira na sve opstrukcije na terenu, uspjeli organizovati protest na kojem se skupilo 12.000 ljudi, uprkos prijetnjama poslodavaca da će oni koji se pojave na protestu dobiti otkaz. Ako krenemo na vrijeme s planiranjem protesta ispred zgrade Vlade FBiH s jednim zahtjevom, a to je smjena Vlade Fadila Novalića, očekujem da ćemo tamo imati tri ili četiti puta više ljudi“**, naveo je Šatorović.

Dnevni list, str. 9.

GLAVNI ODBOR DANAS O DALJNJEM DJELOVANJU?

Ismet Bajramović kazao je da je Sindikat spreman za „drugo poluvrijeme“ te je ustvrdio kako će Savez pravno zaštititi sve članove Sindikata. **„Novi Zakon o radu urušit će prava radika. No, mi smo spremni za odgovore i „drugo poluvrijeme“ tako da se radnici ne trebaju plašiti jer će ih Sindikat pravno zaštititi“**, ponovio je on. Prema Bajramovićevim riječima, prosvjed upriličen u četvrtak u Sarajevu pokazao je jedinstvo, dao sindikalcima vjetar u leđa, te da će se sada s pravnim stručnjacima na terenu i u središnjici Saveza raditi na pripremi bitke za nove opće, granske i pojedinačne kolektivne ugovore. On je ustvrdio i da su poslodavci sve vrijeme, zajedno sa međunarodnom zajednicom, vršili pritisak da se novi Zakon o radu usvoji, te ukazao da se radnici moraju što više okrenuti Sindikatu, jer je on jedina organizacija koja će im biti jamac kakvih – takvih prava. Ono što sada slijedi, dodao je on, jeste borba za radnička prava sa kapitalistima i poslodavcima, a ne samo s vlastima. Bajramović je poručio da je trenutno najvažnija pravna i životna bitka za radnike, za koje tvrdi da ih neće pustiti na milost i nemilost poslodavcima. **„Radnici će ovo zapamtiti, a osvetit ćemo im se na izborima“**, zaključio je.

Selvedin Šatorović rekao je da je Sindikat izuzetno ponosan na svoje članove i na dostojanstven skup upriličen u četvrtak ispred zgrade Parlamenta FBiH. On je ustvrdio i da će „papkov zakon“, kako ga je Sindikat nazvao, nažalost biti u primjeni, ali i da će Sindikat nastaviti borbu protiv odredbi zakona koje ugrožavaju prava radnika.

Klix.ba / Sarajevo-bosna.ba

BAJRAMOVIĆ: DO KRAJA SEDMICE ODLUKE O PROTESTIMA I ŠTRAJKU / SINDIKAT NEODLUČAN: ODLUKA O GENERALNOM ŠTRAJKU DO KRAJA SEDMICE?

Ismet Bajramović je, nakon konsultativnog sastanka sa predstavnicima granskih sindikata, izjavio da će do kraja sedmice Glavni odbor SSSBiH odlučiti o održavanju protesta pred zgradom Vlade FBiH, te o pozivanju na odgovornost i smjeni Federalne vlade. Upitan o najavljenom generalnom štrajku, Bajramović je rekao da će njegovo održavanje biti neophodno ukoliko poslodavci budu odugovlačili s usklađivanjem općeg kolektivnog ugovora, te da će štrajk bit usmjeren prema njima, a ne prema Vladi jer su poslodavci sada potpisnici tog ugovora umjesto Vlade. Dodao je da će SSSBiH u Ustavnom sudu FBiH pokušati osporiti novi Zakon o radu jer smatraju da je neustavno usvojen u oba doma Parlamenta FBiH, te da su Međunarodnoj organizaciji rada poslali zahtjev za njegovo preispitivanje, a da od Međunarodne konfederacije sindikata očekuju podršku u tim aktivnostima. Bajramović je naveo da će članstvu SSSBiH biti upućeno uputstvo s nabrojanim radničkim pravima koja su umanjena s novim zakonom i odredbama koje im predstavljaju najveću prijetnju.

04.08.

Oslobođenje, str. 2.

PROTESTI SELE PRED VLADU FBIH

Selvedin Šatorović rekao je da su u planu protesti pred Vladom FBiH nakon što završe godišnji odmori. „**Tražit ćemo od Vlade hitno pokretanje procedura izmjena i donošenja Zakona o štrajku, o uvezivanju staža, o sigurnosti i zdravlju na radu, o stečajnom postupku i u**

posredovanju pri zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih u FBiH. Zaključeno je i da od smjene Vlade Federacije ne odustajemo! Aktivnosti iz plana počinju odmah jer želimo pripremiti sve uslove za proteste i generalni štrajk, kako niko od radnika – naših članova ne bi bio izložen pravnom nasilju, zbog toga što uslovi za prekid rada nisu ispunjeni“, istakao je Šatorović. Prema njegovim riječima, treća odluka odnosi se na ispitivanje ustavnosti donošenja Zakona o radu FBiH pred Ustavnim sudom FBiH jer su procedure grubo prekršene u oba doma federalnog Parlamenta. **„Javno pozivamo sve građane u Federaciji da radnička ruka više nikad ne zaokruži ime i prezime poslanika i delegata na izbornim listama, a koji su glasali za ovakav Zakon o radu. Mi zakon jesmo nazvali papkov, ali tu je još 49 poslanika, koji nose jednaku odgovornost sa Dennisom Gratzom, a koji je u glasanju bio prevaga“**, naglasio je Šatorović, dodavši da je Predsjedništvo Saveza sindikata donijelo odluku o tome da borbu za radnička prava ponesu industrijski sindikati, **„jer je svima jasno kako Zakon o radu FBiH najviše pogađa realni sektor“**. **„Generalni štrajk će biti ispit za Savez samostalnih sindikata BiH. Pozivam predsjednike granskih sindikata da slušaju svoje radnike i da ne čekamo da nam uzmu sva prava, pa da onda dižemo glas. Mnogi su i u dosadašnjoj borbi bili indiferentni. To nije priča o nejedinstvu Saveza jer ovo nije samo borba sindikata obrazovanja, rudnika ili metalaca već svih nas“**, poručio je Šatorović.

Dnevni avaz, str. 5.

U TOKU SEDMICE ODLUKA O PROTESTIMA PRED VLADOM

Ismet Bajramović je nakon sjednice Predsjedništva Sindikata najavio da će glavni odbor Saveza samostalnih sindikata BiH u toku sedmice donijeti odluku o datumu održavanja masovnih protesta ispred zgrade Vlade FBiH, gdje će radnici tražiti smjenu ministara zbog usvajanja novog Zakona o radu. On je dodao da će Sindikat borbu protiv novog zakona voditi na dva fronta. **„S jedne strane, vodit ćemo pripreme aktivnosti za organizovanje generalnog štrajka i protesta pred Vladom FBiH, a s druge ćemo voditi pravnu bitku jer je zakon donesen mimo procedura“**, kazao je Bajramović. Što se tiče generalnog štrajka, istakao je da su pripreme velike, jer je potrebno da se ispuni mnogo uvjeta. **„Mi ćemo krenuti u realizaciju jer je nama generalni štrajk neophodan.**

Problem je što Vlada više nije nadležna za pregovore za kolektivni ugovor, već poslodavci i zbog toga se ne nadamo ničemu dobrom“, naveo je Bajramović.

Dnevni list, str. 7.

SINDIKATI: OSPORIT ĆEMO ZAKON O RADU

SSSBiH u narednim danima kreće u borbu na više fronti protiv novousvojenog Zakona o radu i poslodavaca. Nakon jučer održanog konzultativnog sastanka svih predstavnika granskih sindikata BiH, zaključeno je kako će Glavni odbor Saveza, koji bi trebao biti održan ovog tjedna, odlučiti kada će biti održani prosvjedi ispred Vlade FBiH. Razmatrat će sindikati i pozivanje na odgovornost i smjenu Federalne vlade. Do kraja tjedna znat će se i odgovor na pitanje hoće li biti generalnog štrajka na nivou FBiH. Govoreći o generalnom štrajku, Ismet Bajramović je rekao kako će njegovo održavanje biti neophodno ukoliko poslodavci budu odugovlačili s usklađivanjem općeg kolektivnog ugovora. Kaže i kako će štrajk biti usmjeren prema njima, a ne prema Vladi, jer su poslodavci sada potpisnici tog ugovora umjesto Vlade. Pored organiziranja prosvjeda, priča Bajramović, ići će se u osporavanje Zakona o radu. SSSBiH će u Ustavnom sudu FBiH pokušati osporiti novi Zakon o radu jer smatraju da je neustavno usvojen u oba doma Parlamenta FBiH. Bajramović kaže kako su Međunarodnoj organizaciji rada poslali zahtjeve za njegovo preispitivanje, a da od Međunarodne konfederacije sindikata očekuje podršku u tim aktivnostima. **„Vidjet ćemo s našim pravnim timovima na koji način pred Ustavnim sudom FBiH osporiti Zakon o radu“,** kazao je Bajramović.

Nezavisne novine, str. 7.

DO KRAJA SEDMICE ODLUKA O ŠTRAJKU

Ismet Bajramović je najavio da će do kraja sedmice Glavni odbor SSSBiH donijeti odluku o održavanju protesta pred zgradom Vlade FBiH, smjeni Kabineta premijera Fadila Novalića i mogućem generalnom štrajku. Dodao je da će i generalni štrajk biti neophodan ukoliko poslodavci budu odugovlačili s usklađivanjem općeg kolektivnog ugovora. Bajramović je rekao da će SSSBiH u Ustavnom sudu FBiH pokušati osporiti Zakon o radu jer smatraju da je neustavno usvojen u oba

doma Parlamenta FBiH. „Međunarodnoj organizaciji rada poslali smo zahtjev za njegovo preispitivanje, a od Međunarodne konfederacije sindikata očekujemo podršku u tim aktivnostima“, rekao je Bajramović.

05.08.

Dnevni list, str. 2.

KREĆE POSTUPAK ISPITIVANJA USTAVNOSTI NAČINA DONOŠENJA I SADRŽAJA ZAKONA O RADU FBiH

SSSBiH uputit će inicijativu za pokretanje ispitivanja ustavnosti donošenja i sadržaja Zakona o radu FBiH, dok će Vladi FBiH uputiti i zahtjev da po žurnom postupku započne izradu seta zakona, poput Zakona o izmjenama Zakona o štrajku, Zakona o sigurnosti i zdravlju na radu, priopćio je Savez. U priopćenju se napominje kako gore navedeno predstavlja samo neke od aktivnosti koje je SSSBiH najavio nakon što je krajem prošlog mjeseca u oba doma Parlamenta FBiH usvojen Zakon o radu FBiH. Zahtjev Sindikata će se odnositi i na žurnu izradu Zakona o uvezivanju radnog staža, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečajnom postupku FBiH, kao i Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba FBiH.

06.08.

Oslobođenje, str. 4.

RADNICI IZ INDUSTRIJE U PRVIM REDOVIMA

Selvedin Šatorović najavljuje skoro usaglašavanje termina za generalni štrajk, te protest koji bi se trebao održati ispred zgrade Vlade FBiH. „Naravno da se pripremamo i za priču o općem kolektivnom ugovoru jer je to tema koja nije vezana samo za donošenje Zakona o radu. To je tema o kojoj smo mi i ranije zauzimali određene stavove. Podjetit ću da i važeći opći kolektivni ugovor treba svake godine usklađivati sa rastom životnih troškova. Međutim, Vlada to nije radila“, ističe Šatorović. Tim za pregovore o općem kolektivnom ugovoru, kako kaže Šatorović, još

nije formiran, a GO SSSBiH je taj koji će to uraditi naredne sedmice, kada je i planirana sjednica Glavnog odbora. Šatorović konstatuje da su članovi Vlade i Parlamenta, za razliku od Sindikata i radnika, na godišnjem odmoru, te da nemaju nikakve kontakte sa izvršnom i zakonodavnom vlašću u FBiH. „Oni su svoj dio posla odradili. Donijeli su nakaradni zakon. Ono što ohrabruje jesu izjave pojedinih čelnika političkih partija, kao što je izjava gospodina Čovića (Dragan, lider HDZ-a BiH; op.a) o tome da se u narednom periodu tek doneseni Zakon o radu treba, ipak, popraviti u korist radnika. Dakle, da se ova šteta koja je nanescena radnicima na taj način pokušava amortizirati što je vrlo ohrabrujuće. Moramo kazati da je gospodin Čović bio jedan od lidera koji nije bio objektivno u situaciji da se sastane sa predstavnicima sindikata. Da jeste, možda u tom slučaju ne bismo došli do ovakvog zakona“, procjenjuje Šatorović.

07.08.

Dani, str. 24., 25., 26. i 27.

KAMO DALJE, RADNIČE?

Ismet Bajramović je 03.08. nakon konsultativnog sastanka s predstavnicima granskih sindikata rekao da će Glavni odbor SSSBiH ubrzo donijeti odluku o održavanju novih protesta pred zgradom Vlade FBiH, te o pozivanju na odgovornost i smjenu federalne Vlade. Ostavku premijera Fadila Novalića, kako kaže, ne očekuje, ali se nada njegovoj smjeni. Bajramović je, također, izjavio da će biti organizovan i generalni štrajk ako poslodavci budu odugovlačili s usklađivanje općeg kolektivnog ugovora, kao i da će štrajk biti usmjeren ka poslodavcima, a ne prema Vladi „**jer su poslodavci sada potpisnici tog ugovora umjesto Vlade**“. Bajramović je poručio da će Sindikati novi Zakon o radu pokušati osporiti i na Ustavnom sudu FBiH jer je, kako kaže, neustavno usvojen u oba doma Parlamenta FBiH. Obraćajući se svom članstvu, Bajramović je kazao da će mu poslati uputstvo s nabrojanim radničkim pravima koja su umanjena novim zakonom i odredbama koje radnicima predstavljaju najveću prijetnju.

SSSBiH je napravio spisak od 26 spornih odredbi, međutim, još nije poznato da li će ova lista biti proširena, potvrdio je 04.08. za Dane, Ismet Bajramović. Na spisku od 26 spornih odredbi Sindikat

se, između ostalog, protivi novom načinu pregovaranja i potpisivanja granskih kolektivnih ugovora. Tu je, također, protivljenje lakšem otkazivanju Ugovora o radu osobama s invaliditetom, mogućnosti otkaza radniku koji je na bolovanju dužem od šest mjeseci, jeftinijem otkazivanju Ugovora o radu po poslodavcu, obavezi javljanja radnika poslodavcu onda kada to poslodavcu odgovara, ograničenju maksimalnog trajanja godišnjeg odmora na 30 dana. U novom Zakonu o radu je dobro to što se, prvi put spominje mobing, odnosno specifična forma nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu. Bajramović je upitan šta dalje. **„Počeli smo da radimo na novom operativnom planu koji mora proći kroz sve granske sindikate. Planiramo da najkasnije do 24.08. održimo sjednicu Glavnog odbora Saveza samostalnih sindikata BiH na kojem ćemo usvojiti operativni plan, odnosno plan djelovanja. Preko klubova parlamentarnih stranaka tražit ćemo ispitivanje ustavnosti pri donošenju ovakvog Zakona o radu i procedura koje su mu prethodile. Od Vlade FBiH ćemo tražiti da u hitnu parlamentarnu proceduru pošalje pet pratećih zakona koje je trebalo usvojiti prije Zakona o radu. I naravno, ponovo ćemo protestovati. Smjenu Vlade smo zatražili već deset puta. U krajnoj nuždi, tražit ćemo generalni štrajk u cijeloj Federaciji BiH“**, kaže Bajramović.

Bajramoviću za usvajanje novog Zakona o radu nisu krivi Međunarodna zajednica ili Međunarodni monetarni fond, nego oni koji su ga izglasali. Ipak, predstavnicima međunarodne zajednice je poručio: **„Dabogda i kod vas bile ovakve reforme“**. Bajramović je pozvao sindikalno članstvo da na sljedećim izborima u BiH ne glasa za političke partije koje su podržale Zakon o radu, a to su SDA, HDZ, BPS, A-SDA, Stranka za BiH i Naša stranka. Doduše, neke od političkih partija, čiji su poslanici i delegati glasali za ovakav Zakon o radu, podnijeli su amandmane koje je Vlada FBiH sve redom odbila, uz obećanje premijera Fadila Novalića da će **„Vlada FBiH prihvatiti neke zahtjeve u naknadnom periodu i procedurama“**.

11.08.

Oslobođenje, str. 6.

POKAZAT ĆEMO DA NISMO NAJSLABIJA KARIKA

„SSSBiH je mjesecima upozoravao na nedostatke, odnosno propuste u zakonskim rješenjima i štetne posljedice koje trpe radnici, te da bi za sve radnike i radnice, ali i poslodavce i ekonomiju u FBiH općenito, bilo važnije i svrsishodnije da se prije usvajanja novog Zakona o radu usvoji set pomenutih zakona. Nažalost, nismo naišli na razumijevanje i Zakon o radu je usvojen na način kako je to učinjeno. Sada očekujemo da će premijer i Vlada FBiH imati više razumijevanja i konačno pristupiti rješavanju gorućih problema za radnike i radnice u FBiH. Svako dalje odugovlačenje će samo povećati obim problema s kojima se svakodnevno susreću radnici, ali i njihove porodice. Nemogućnost odlaska u penziju, nemogućnost liječenja, ukidanja prava na naknadu po osnovu nezaposlenosti, te izostanak odgovarajućih mjera za zaštitu i sigurnost na poslu – realnost je to s kojom se radnici susreću. Pri tome, ni na koji način ne snose odgovornost, a trpe najveće posljedice“, stoji u saopštenju SSSBiH. U slučaju da se Vlada FBiH, odnosno premijer Novalić ogluše o ovaj zahtjev, SSSBiH će, kako navode, pred zgradom Vlade organizovati proteste. „Zato je ovo prilika da premijer Novalić pokaže da mu je stalo do radnika i njihove budućnosti, a kako je tvrdio i izjavljivao tokom procesa usvajanja Zakona o radu FBiH“, kažu u SSSBiH.

Selvedin Šatorović napominje da će Glavni odbor SSSBiH do kraja mjeseca održati sjednicu, na kojoj će precizno odrediti rokove koji će biti postavljeni pred Vladu FBiH. „Naravno, SSSBiH i dalje ne odustaje od prvobitnog zahtjeva koji smo uputili, a to je da tražimo smjenu Vlade premijera Novalića zbog načina donošenja Zakona o radu. Na toj sjednici će biti donesen čitav niz zaključaka u vezi sa tim stvarima, kako, gdje i kuda dalje“, kazao je Šatorović. On je izrazio očekivanja da će, kako je kazao, zbog neustavnosti načina na koji je donesen novi Zakon o radu, ovaj akt biti proglašen nevažećim. „Bit će jako teško uspostaviti komunikaciju i dijalog sa premijerom Novalićem, koji se pokazao kao čovjek koji nije za dijalog, nije za dogovore, nije za to da sasluša drugu stranu, nego ide na principu sile kao što nam je i poručio na sjednici

Ekonomsko-socijalnog vijeća: „Vlada ima moć, poslodavci imaju novac, a Sindikat je tu najslabija karika“. Evo, mi ćemo pokazati da nismo“, dodao je Šatorović. Bez obzira na to što postoje oni koji smatraju da je Sindikat bez razloga podigao ovu buku, Šatorović upućuje sve one koji ne vjeruju SSSBiH da analiziraju stanje o tome šta se dešavalo u susjednim državama – Srbiji i Hrvatskoj, gdje su vlade imale identičnu retoriku kakvu je imala Vlada FBiH. **„A to je da će novi Zakon o radu dovesti do poboljšanja prava radnika, da će to dovesti do novog zapošljavanja, do boljeg standarda... Godinu nakon tih događaja sve statistike pokazuju da je u tim državama povećana nezaposlenost, da su drastično smanjena prava radnika i da je drastično umanjena cijena rada. Sve ono na šta Sindikat danas upozorava, imat ćemo na sceni za godinu. Jedan od zaključaka je da ćemo mi svaki mjesec praviti analizi zakona, gdje ćemo javnost upoznati koji je to broj novih radnih mjesta, kako to izgleda prosječna plata... Bit ćemo najsretniji ako budemo pogriješili u svojim procjenama“,** kaže Šatorović.

Dnevni avaz, str. 12.

NE ODUSTAJEMO OD SMJENE VLADE FBiH

Ovo je posljednji poziv Vladi FBiH da usvajanjem seta ovih zakona dokaže da im nije cilj uništavanje radničke klase u BiH, rekao je Selvedin Šatorović povodom jučerašnjeg pisma Vladi FBiH, u kojem se traži hitno donošenje seta zakona radi poboljšanja statusa radnika u FBiH. **„Radi se o setu zakona na koji je Sindikat i ranije upućivao, čak smo i na sjednici Ekonomsko – socijalnog vijeća FBiH, na kojoj smo započeli priču o Zakonu o radu, imali pod tačkom 2. Zakon o uvezivanju radnog staža. Tad smo od premijera Fadila Novalića dobili obavještenje da će nam Vlada FBiH u roku od sedam dana uputiti tekst tog zakona u proceduru i imali smo obećanje da će Zakon o radu i Zakon o uvezivanju radnog staža ići paralelno, te da će to biti pokazatelj iskrenosti Vlade FBiH da hoće da učini nešto za same radnike“,** kazao je Šatorović. Dodao je da, s obzirom na to da, prema kalendaru Vlade FBiH, od 1. jula pa do danas **„još nikad nije prošlo sedam dana“,** SSSBiH je odlučio uputiti i dodatno pismo u kojem traži usvajanje seta zakona. **„To ne umanjuje naše zahtjeve za smjenu Vlade FBiH i ne umanjuje naše stavove o pokretanju svih pravnih aktivnosti u vezi s pravnim nasiljem koje je počinjeno u Parlamentu FBiH donošenjem novog Zakona o radu“,** pojasnio je Šatorović. Dodao je da su ovo zahtjevi

SSSBiH prije organizacije novih protesta. „Usvajanjem seta ovih zakona bila bi pružena ruka pomirenja. Međutim, kako očekujem, Vlada FBiH će i ovaj put izignorirati naše zahtjeve, a onda će svima biti jasno da je cilj ove vlade porobljavanje radnika i osiromašenje građana BiH“, naglasio je Šatorović.

Dnevni list, str. 5.

IZMIJENITE ZAKONE ILI IDEMO U PROSVJEDE!

SSSBiH uputio je premijeru FBiH Fadilu Novaliću zahtjev za izradu i usvajanje, odnosno izmjenu i dopunu nekolicine zakona. Zahtjev se odnosi na Zakon o uvezivanju radnog staža za sve radnike kojima poslodavac nije uplaćivao doprinose za MIO/PIO, Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu FBiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečajnom postupku FBiH i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba FBiH. „Mjesecima smo upozoravali na nedostatke, tj. na propuste u zakonskim rješenjima i štetne posljedice koje trpe radnici, kao i da bi za sve radnike i radnice, ali i poslodavce i ekonomiju u FBiH općenito, bilo važnije i svrshishodnije da se prije usvajanja novog Zakona o radu FBiH usvoji set spomenutih zakona. Nakon što nismo naišli na razumijevanje, te je Zakon o radu usvojen na način kako je to učinjeno, očekujemo da će premijer i Vlada FBiH imati više razumijevanja i konačno pristupiti rješavanju gorućih problema za radnike i radnice u FBiH“, priopćio je Savez uz ocjenu da će svakako daljnje odugovlačenje samo povećati obujam problema s kojima se svakodnevno susreću radnici i njihove obitelji – nemogućnost odlaska u mirovinu, nemogućnost liječenja, ukidanje prava na naknadu po osnovi zaposlenosti, izostanak odgovarajućih mjera za zaštitu i sigurnost na radu... U SSSBiH najavljuju da će, ako se Vlada FBiH i premijer Novalić ogluše o njihov zahtjev, pred zgradom Vlade organizirati prosvjede.

DA LI SE PROTESTI U FBiH ODGAĐAJU ZBOG GODIŠNJIH ODBORA ČLANOVA SINDIKATA?

SSSBiH ponovo je zaprijetio premijeru FBiH Fadilu Novaliću protestima i to ovaj put pred zgradom Vlade. Iz Saveza je saopćeno da je u skladu s planiranim aktivnostima i najavama premijeru Novaliću upućen zahtjev za izradu i usvajanje zakona, te izmjenu i dopunu zakona, a koji se odnose na Zakon o uvezivanju radnog staža za sve radnike kojima poslodavac nije uplaćivao doprinose za PIO, Zakon o sigurnosti i zdravlje na radu FBiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o štrajku FBiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečajnom postupku FBiH i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba FBiH.

Ismet Bajramović rekao je da je bilo dramatičnih prijetnji u toku protesta za vrijeme održavanja sjednice Doma naroda Parlamenta FBiH. **„Ljudi su dramatično reagovali iz razloga što ne mogu vjerovati da političari ne slušaju ono što im skandira nekoliko hiljada okupljenih demonstranata. Zato su dramatično reagovali i prilikom usvajanja dnevnog reda i prilikom usvajanja Zakona o radu. Normalno je da su se u tom trenutku rodili prijedlozi da se uđe u zgradu Parlamenta, a da su ušli ne bi ih bilo“**, rekao je Bajramović. Dodao je da je taj dan bio u određenom trenutku blokiran saobraćaj u Sarajevu, ali da to nije bilo u redu jer je bio blokiran saobraćaj običnim građanima BiH koji se voze tramvajima **„Nije blokiran saobraćaj onima koji odlučuju o našoj sudbini nego običnom narodu. Onda morate slati izvinjenje ljudima koji su morali ići pješke“**, kazao je Bajramović. Istakao je da nisu tačni navodi da SSSBiH ne može organizovati proteste zbog toga što je većina članova SSSBiH na godišnjim odmorima, jer SSSBiH nema razloga da ih trenutno organizuje. **„Naše članstvo nije na godišnjim odmorima. Moguće je održati sjednicu Glavnog odbora već sutra ili prekosutra, ali tu sjednicu moramo pripremiti i na tome se radi. Mi već koordiniramo i pripremamo dokumente i moramo to završiti u augustu. Nije bitno da li su članovi na godišnjem odmoru ili ne jer, ako ih pozovemo, oni će doći već sutra“**, rekao je Bajramović. Kako je rekao, sjednica Glavnog odbora zakazana je za 31.08., a na njoj će biti donesen operativni plan za djelovanje poslije donošenja Zakona o radu. **„Kako se donesu odluke, tako će se morati djelovati čak i ako se neko ne bude slagao sa odlukama, na**

primjer, o protestima i generalnim štrajkovima“, kazao je Bajramović. Rekao je da je sjestan da je zakonski teško organizovati kolektivni štrajk, ali ukoliko budu u pitanje dovedeni kolektivni ugovori, on će biti organizovan. „**Kolektivni ugovor je najbitniji u svemu ovome, čak bitniji i od Zakona o radu za radnike**“, smatra Bajramović

12.08.

Dnevni list, str. 3.

NETOČNO JE DA NE MOŽEMO ORGANIZIRATI PROSVJEDE ZBOG GODIŠNJIH ODMORA

Ismet Bajramović tvrdi da su netačni navodi da SSSBiH ne može organizovati prosvjede zato što je većina članova SSSBiH na godišnjim odmorima i dodaje da SSSBiH nema razloga trenutno organizovati prosvjede. On dodaje da se već koordiniraju aktivnosti za sjednicu Glavnog odbora, koje treba završiti ovog mjeseca. Bajramović je rekao da je sjednica Glavnog odbora zakazana za 31. august, a na kojoj će biti donesen operativni plan za djelovanje poslije donošenja Zakona o radu „**Kako se donesu odluke, tako će se morati i djelovati, čak i ako netko ne bude suglasan s odlukama o, na primjer, prosvjedima i općim štrajkovima**“, kazao je Bajramović dodajući da se ne može zajedno organizirati prosvjed SSSBiH i umirovljenika.

Nezavisne novine, str. 9.

NOVI ZAKON O RADU NA SNAZI OD 20. AUGUSTA

Ismet Bajramović rekao je da će do 31.08. čekati da vide hoće li Vlada udovoljiti zahtjevima, te da će ako se to ne desi organizovati masovne proteste.

ZAKLJUČAK

Retroaktivna analiza na osnovu medijskih objava, koju je uradila kompanija Kliping BH d.o.o. za Sindikat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti kao naručitelja, obuhvata hronološki pregled izjava predsjednika i potpredsjednika Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Ismeta Bajramovića i Selvedina Šatorovića, o prijedlogu Zakona o radu koji je predložila Vlada FBiH. Cilj analize je hronologijom izjava Bajramovića i Šatorovića pokazati kako su ova dva čelnika kroz medijske istupe informirali radnike o aktivnostima Saveza samostalnih sindikata BiH kada je u pitanju donošenje novog Zakona o radu. Analizom su obuhvaćeni sljedeći mediji: Oslobođenje, Dnevni avaz, Dnevni list, Nezavisne novine, Dani, Slobodna Bosna, Novo vrijeme, klix.ba, faktor.ba i slobodna-bosna.ba. Period koji analiza obuhvata jeste 01.05. – 15.08.2015. godine.

Analizom je utvrđeno da su Ismet Bajramović i Selvedin Šatorović tokom ova tri i po mjeseca davali izjave u kojima su tvrdili da su protiv uvođenja novog, izmijenjenog Zakona o radu koji je predložila Vlada Federacije BiH, na čelu sa premijerom Fadilom Novalićem. Kako oni tvrde, novi Zakon o radu ruši prava radnika. Prema njihovim riječima, nedopustivo je da Svjetska banka, koja zajedno sa MMF-om tretira radnike BiH kao jeftinu radnu snagu, nameće ZOR. Bajramović i Šatorović su tvrdili da novi Zakon o radu donosi samo smanjenje prava radnika, smanjenje plaća, lakše otpuštanje radnika, te da se zakon mijenja s ciljem rušenja kolektivnih ugovora koji su, kako oni kažu, okosnica pravnog sistema u radnim odnosima. Kako je Selvedin Šatorović izjavio 19.06.2015. godine u intervjuu za Oslobođenje, za Sindikat je bio sporan član 182 prema kojem prestaje primjena kolektivnih ugovora ukoliko za godinu dana ne budu usklađeni sa zakonom, te da je jedan od razloga protivljenja Zakonu o radu ukidanje ugovora na neodređeno.

30.07.2015. u Sarajevu održani su protesti za koje su Bajramović i Šatorović tvrdili da će trajati sve dok se zakon ne povuče. Međutim, nakon što je zakon usvojen, protesti su završili, a Ismet

Bajramović je rekao da će pokrenuti proceduru generalnog štrajka i najavio nove proteste za idući dan, 31.07. Ipak, u toku dana najavljene proteste je otkazao, kako je rekao zbog sindikalnog umora, a i nemogućnosti da se u tako kratkom roku ispoštuju sve potrebne zakonske odredbe za organizovanje novog protesta. Bajramović je najavio da će voditi pravnu bitku za kolektivne ugovore (Klix.ba, 01.08.), a Šatorović je izjavljivao da postoji opcija organizovanja generalnog štrajka (Faktor.ba, 01.08.; Dnevni avaz, 03.08.). Ismet Bajramović je 03.08. izjavio da je štrajk neophodan ako poslodavci budu odugovlačili sa usklađivanjem općeg kolektivnog ugovora, te da će štrajk biti usmjeren prema poslodavcima, jer su oni potpisnici ugovora umjesto Vlade (Klix.ba i Slobodna-bosna.ba, 03.08.). Do 15.08., Bajramović i Šatorović su mijenjali izjave u vezi mjesta održavanja protesta (Selvedin Šatorović rekao da će protesti biti održani ispred Vlade – Oslobođenje, 06.08.). Također, Šatorović je 04.08. rekao da su u planu protesti pred Vladom nakon što se završe godišnji odmori (Oslobođenje), dok je Bajramović 11.08. demantovao tvrdnje da se protesti ne održavaju zbog godišnjih odmora, tvrdeći da članstvo Sindikata nije na godišnjem odmoru (Klix). Iako je Bajramović tvrdio da je generalni štrajk neophodan (Dnevni avaz, 04.08.), 12.08. izjavio je da nema razloga trenutačno organizovati prosvjede (Dnevni list). Također, tokom mjeseca augusta, Bajramović i Šatorović davali su kontradiktorne izjave o terminu donošenja odluke o generalnom štrajku. Tako je na portalima Klix.ba i Slobodna-bosna.ba 03.08., te u Dnevnom avazu i Dnevnom listu za 04.08. pisalo da je Bajramović izjavio da će do kraja te sedmice biti donešena odluka o protestima i štrajku. Šatorović je 06.08. najavio skoro usaglašavanje termina za generalni štrajk i proteste (Oslobođenje). A u Dnevnom listu za 12.08., pisalo je da je sjednica Glavnog odbora SSSBiH zakazana za 31.08. Međutim, novi protesti, koje su najavljivali Ismet Bajramović i Selvedin Šatorović, nisu održani.